

Bibilia onita' kilili ri
Atalo eyi ma Embata' - Esele 4
Sini Dennis Dickinson 2020

Bibilia onita Atalo eyi'niri: Paderia E'yoala Oluba

Azini ba le pi idika diyi ni!

Karibu -imini otita' bibilia; oni; zu di ma ale'ya, esele 4 zori - bibilia ma suku. elisa ni andra onita onizu Elijah ma pala' ria, omve andra eri yini ata ni. paulo omve andra Timoteo ni yini mv'a niPaul. (2 Timoteo 1).Ba ndra propfeta ma ey'o oni pi di iki, ba'a ndra eyi omve propheta di'yini anzi ni. Ru' lbrunia si mva di ma efi sit'a.si ki ndra eyi ma idr'i onita sii. Saulo edo ndra suku oko profeta ni di ni (le mima ni ra kini eri ndra edota propheta di ri buku ece'ta niri ma ale'ya .ece'ta 7). Ba ka mu suku propheta ni di yi opi sawa Ahab ni di ma ale'ya bo, (Opi). Ba empa'pi ru diyi nga ki ey'i ozi anzi eyini embs diyi py'e (anz'i eyi'ni emba diyi). Elijah pi Elisha be ng'a ki suku di eki zi edikak. Kaki' mu angu azi wala ni le Bo, anzi eyi emba'pi py'e nga ki si eyi'ni ra'. Embapi eyi ndra o'a anzi e'yini imba di yi be. Silas, Timoteo dika Tito o'a ki Paulo be' dika mu ki pari woro iri ni mu zu riya. Ojjio 12 diyi o'a ki yesu be pari alu Capern um a'. Di pari mini isu zu kanisa embapi be ala ri eyo ala idebo diyi ide dika. Ika o'a angu azi ba eyi be 200,ba 40 diyi ni te zu kanisa ma a'leya dika embapi 2 be, le mi ayu e'yo (akiri) sile mini buwa' diki. Kile Abramu, Samueli, Elija azini Elisha le. Mi echo ba eyi imba ra dika ba echo kivini mi imba ra.

Eri azi n'ga ngoni at afa edele woro diyi azi nga zu embata ma a'leya 2. Dika vini e'yo oniza tu'alu ri ma a'leya 3. Vini mini mi

imba zu misi ri ma a'leya kaniku onita oni ba woro ni e'yo nze zu ni ri.

Ba dri chc pi rik (Ba otita ma drile ru ri) - le ba azi ma ne e'yo woro e'yo chi. Le ba ma pe ba'a azi : 1. Nezu kini azi ni yi de sawa dria kaniku lele ri le. 2. azi wiki alu alu si dile ri ba fe ide ba'a ope le diyi vu' te. 3. Obiza fele diyi baa ide iti te dika ata ni ba'a mba kilili tu'alu suku anzi ma ru be dika 1 onita,2 drile onita ni ri azini 3 markisi fele diyi. Onita azi diyi ba'a agara dika azi riiki ide'ta ba ope 100 dria.

Embata ma sawa (Dakika kalitowi 5) - embata alu dile ri sawa 6 yumula alurisi dika sawa 3 dipi empapi alu ri be kaniku ini'ta tu'alu ri. Ba azembapi ru kaniku onita tu'alu ri ka ovu chi ,sawa onita vuri di tu 9. embata alu dile ri di du sawa 140. Sawa 6 embata ni dika sawa 3 onita tu'alu ri. Mi ma buku la m'gbari bibilia ni. Atalo kank te embata otita dini ri isu ku, e'cho di azi nga ba'a onitadi isu pi bodi yi ma pa'lea iyini signature ba zu karatasi ece zu suku m'va dila otita di ra. Ika' afa fele diyi ayu ba imba zu makisi ni ri 3 Ika America si riayu. (Makisi 3 di ma efi sawa 140 buku la zu diyi). Suku mva coursi 5 di laa' pi woro yumula 13-15 dini, coursi alu ri eyo ala (eyo mungu) ni ri olu zu .coursi 10 diyi 'eli du 1.odu 'embata vu diyi ba ide suru alu alu ma sawa vu si. Azi diyi suku ma sawa ayu' le ini ra kini Bibilia ma suku di mini dika mi dri ni ceb ni.

Ba otita di ma dri che' pi ri ni. - yesu Edo andra ojio 12 be dika de e'yi be. yoana, pi Marko be te ki andra eyo eyi ni Edo di de ku fe'zu Paulo le iyi ji yima achi' vuti nisi ri ma'aleya ku ,eri ni yo za. Eyo iri 1.suku anzi imuza diyi le ma obi ki otita ma vuti woro eyi ni e'yo oni zu. 2. Ba azi afa laa pi kililiku ni ka o'a chi, mi ba otita azi kalasi iyini imba be 12 dipi iyini afa oni zu kilili.le mima' ba yumula azi alu dipi ava' like otita di ma agaa'.

Suku anzi eyini - Dakika 50 eri sawa buku la'zu .le mima isu ava Liza rua oy'ata be dika imvu vini iyn m'gba mini e'yo e'ga zu. Mi echo mi buku la'ata sawa 3 onita azi eyi sawa du izu dika azi di'yi du we're. Iba ok'gpo adusu'kuni midi mungu ma azi n'ga! Mi echo azi diyi ire kile angu ide'ta anzi n'yiri ma embata bibilia si, azakoma familia yi ma a'leya kaniku e'yo oluta. Le mi ma isu

rukuza ba otita di ma dri che' pi ri vu. Embata eyi' yumula 12-15 dipi.

Embapi eyi'ni- sawa azinisi afa emba diyi eco ki te amba'mba anz'i eyi'ni onizu wiki alu ma ale'ya, le di mi ma eba di eyi'ni eyi'ni eco ini ra diyi te, le di mi ma emba azi alaru dini ni.

Ili oko ri (1 Dipuloma Bibilia onita ma a'leya

Odu, pale okori 1 (yumula15)

Buku okori Bibilia onita kilili ri esele okori Buku drio ri. Bibilia onita esele okoria Em'bata oko' diyi (em'bata)

Asi omiza Azini ojjiyo azi' nga'ta.

Onita ojjiyo vu oko' ri (sawa 6-9 dipi yumula alu'alu si)

Odu, pale eri zo'ri 2 (yumula 15)

Buku okori Bibilia onita kilili ri esele eri zuri Buku drio Bibilia onita kilili ri esele eri zuri

Mungu ma oniza azini eri ma oti'ta edri okopi ku ri ni ri Lat'aa yona ni 1, 2, 3 Yuwani

Onita embata ni 2 (sawa 6 k'gpere 9 dipi yumula alu alu si)

Eli (2) zori Digigri le

Rita, imbata 3 zuri (yumula 15)

diyi be. Le mima ni 'eyo diyi woro dika dezu mima si eyo mini enga oni diyima driya. Mima Fe e'yo sile diyi imbapi vu opeza ru yumula alu'alu si.

Otita buku bibilia odi ri ma'aleya diyi

Matayo (chapta 2 yumula alu'alu si)

Marako (chapta 1 yumula alu, 15-16 tu'alu)

Luka (chapta 2 yumula alu'alusi)

Yuwani, 1, 2, 3 Yuwani (chapta 2 yumula alu'alu si)'

'Yeta (chapta 2 yumula alu'alu si)

Roma (chapta 1 yumula tu'alu 15-16)

1, 2 korinito (chapta 2 yumula alu si)

Galatia, 1, 2 Tesalonike (Chapta 1)

Efezo, filipoyi, kolosayi (1 chapta) 1 Timoteyo, 2 Timoteyo,

Tito(chapta1)

Ebere, filimona (chapta 1 yumula alu'alu)

Yokobu 1, 2 Petero, Yuda (Sula 1 yumula alu'alu)

I'dangara (Sula 2 yumula alu'alu si)

E'yo oluta Ola) yumula alu'alu si ri

'E'yo oluza 1, 2, 3, 4 (kaniku mingi) -di eri sawa du Edo zu 6 'k'gpere 9 dipiyumula alu'alu si eyo mungu ni ri oluza dika vini emba zu .

Luka (kaniku)

Roma (kaniku)

Ebere dika filimona Efezo, filimona, kolosayi

E'yo ala ri ma olu'ta 3 (sawa 6-9 yumula alu si)

Tita, imbata 4 zuri (yumula 15)

'Yeta

1, 2 korinito

1 Timoteyo, 2 Timoteyo, Tito

E'yo dri kulu e'yo ala ri olu riya ri . Embata 4 (sawa 6-9 yumula alu si)

Eyo oniza 'Buku odi ri ma lata dria ri : Bibilia eri mi buku onita ni ri. Minga chapta la' 1-2 dipi wiki alu'alu si. ila chapta diyi pele 5 kaniku 10 dipi dika mi omvi e'yo dile diyi: adiyi? (Ba alu kaniku mingi, oku ni kaniku a'gupi ni alibo, ali'nga ku kaniku eri nga imu drile), aduni yi ede ni?, 'ngoari? 'ngoar? ale? azini 'ngoni? Mi osi ayota kaniku 'zita kaniku eyo ayi Ede ra diyi ayi ku

Bibilia buku odi ri azini oku ri ma onita kilili ri 1,2

Bibilia onita ma oniza ma'aleya mi nga buku okori la pale 12 dika buku drio ri pale 6. Diyi nga mi emba bibilia inizu e'yo alu ri ma lat'aa pale mingi ri ba aza ko e'yo oni zu. Mi ma fe bu'wa ku dika mi'ma laa e'yo osi le diyi dika. Ila lu eyi! le mi'ma de lat'aa alu dile ri odu alu ma'aleya odu 6 ru dipi yumula alu ru dipi. eri nga mini sawa du ogo'go alu nusu di'pi ik o'a ba azi ni pi afa la'si kilili dini ni; le di mima la afa ey'ere ku. Yumula alu alu si mi n'ga te abalaa' af' laa'zu ri ma a'leya .ombo mini esu ri n'ga ec'e kini ide oti'ta di bo r ni. Le mi ma ni ra: *ba buku odi di koko diyi ma la'a oti'ta buku okori ni' ri pale' eri(2).*

Buku odi ri ma onita kilili ri 1

Yumula 1, 2	Yuwani 1-12
Yumula 3, 4	Yuwani 13-21, 1, 2, 3 Yuwani, 1 Petero
Yumula 5, 6	2 Petero, Galatiya, Yokobu,
1, 2 Tesolonike, Luka 1	
Yumula 7, 8	Luka 2-11
Yumula 9, 10	Luka 12-24
Yumula 11, 12	Yeta 1-14
Yumula 13, 14	Yeta 15-28
Yumula 15	Marako 1-13

Buku odi ri ma onita kilili ri 2

Yumula 1	Marako 1-13
Yumula 2, 3	marako 14-16, 1korinito 1-16
Yumula 4, 5	2 korintoa, 1, 2 Timoteyo, Tito
Yumula 6, 7	Ba'roma, Efeso
Ebere, Ba'filipoyi, Kolosayi, filemona	
Yumula 10, 11	Matayo 1-15
Yumula 12, 13	Matayo 16-28
Yumula 14, 15	Yuda, l'dangara

Buku okori ri ma onita kilili ri 1

Yumula 1	Edota 1-29
Yumula 2	Yobo
Yumula 3	Edota 30 - Efu 'nga 4
Yumula 4	Efu'nga5-29
Yumula 5	Efu'nga 30 - Ba levini13
Yumula 6	Ba levini 14 - kalafe 6
Yumula 7	kalafe' 7-26
Yumula 8	kalafe' 27 - suru ma e'yo 13
Yumula 9	suru ma e'yo 14 - yoshua 7
Yumula 10	yoshua 8 - 'Ba e'yo lipi diyi 8
Yumula 11	'Ba e'yo lipi diyi 9 - Rutu - 1 Samueli 8
Yumula 12	I Samueli 9 - 2 Samueli 2
Yumula 13	II Samueli 3 - 2 Samueli 24
Yumula 14	e'yo obeza 1-70
Yumula 15	e'yo obeza 71-126

'Bibilia ma buku oko di ma' onita'

Yumula 1	e'yo obeza 127-150, 'Amvizu 1-24, O'ngo solomoni
Yumula 2	Amvizu 25-31, Eklesiaste, 1 opi 1-10
Yumula 3	1 opi 11 - 2 opi 9
Yumula 4	2 opi 10 - 1 koronika 7
Yumula 5	1 koronika 8 - 2 koronika 8
Yumula 6	2 koronika 9-36
Yumula 7	Obadiya, Yoweli, Yona, Koseya, Amosi, Isaya 1-12
Yumula 8	Isaya 13-46
Yumula 9	Isaya 47-66, Nahumi, Zefania, yeremia 1-9
Yumula 10	Yeremiya 10-35
Yumula 11	Yeremiya 36-52, Habakkuki, Imvo ongo
Yumula 12	Ezekeli 1-28
Yumula 13	Ezekeli 29-48, Danieli 1-4
Yumula 14	Danieli 5-12, Ezira, Kagayi, Esteri 1-6
Yumula 15	Esteri 7-10, Zakaria, Nekemiya, Malaki

Azita iyi ma lfi be'

Mi osi e'yo yumula alu alu si aduni, adiyi, ngoa ngoari dika ale'. Mi nga e'yooni om'veta mingi yi ma driya dika mi nga oni ba e'yi ayu ngonni yari.

Yumula 1 Bibilia en'ga zu ngo?

Mi ma oni Roma 3:1-2, A zita Amvizu 147:19-20, Ebere 1:1-2. Esele 1 -Bibilia Jew ni diyi- kanisa okori ec'e amani kini, ba kani te e'yo si ojio 12 diyi ma driya ku, ba eco'ta e'yo oni e'yo Yi edepi azini mupi Yi edepi mungu ma driya diyi ini'zu ku. mi ma la Suru ma e'yo Pele 3 18:15-22 (18 eri 'nga te suru yudea niria), 'eri 'nga ndra te ngoni eyo profeta dini'nze di ka andra te yi 'nga ku'y v20, muzu 22 ma'aleya. Profeta e'yi ndra eyo ne inga zu munguvu. Ovu ni e'yi eyo diki otu e'yi ma dri si ku.ka 'eyo azi inzo ru kaniku yi 'ngapi kuye ni 'nze,eche kini iri profeta' inzo ru ni k'gpere eri ni drk ria.ila efezo3:1-5 (Greka di adanisi Atalo profeta ru diyi ").'yeta 1:8, 15-26 'eyo ta bani le ri aduni ba'azi ba zu juda ma pariya ojgio ru yesu ma igata nezu beni.w? Dika Yuwani 15:27, 2 Petero 1:16, 1 koronika 9:1, 14:37-38 (le mima nira kini ojgioecho ki kanisa ma dri che ra). E'yo bani le koronika 2 versi12:11-12 ma'aleyari aduni. Esele 2 'Eyo alari si mungu ma ava vu'ri le Timoteyo 2 versi yo ni

3:16. Ila E'dota 2:4-7. adu ma e'yo ni yi 'ye di mungu ka avaka vu 'ba'da ma a'leya kaniku 'eyo alari ma'aleya?.ila Petero oko 1:16-21, dika Yuwani 15:26- 16:15 pale 2 (mima ne versi 13), koronika 1 2:1-13. Versei 13 orindi alari yi 'eyo yini eri ri ayu,eri vini ojgio ma e'gata ayu ba emba zu. Kanisa Edo zu ri profeta yi ma 'sita ayu (ojgio 'eyi vini profeta yi) eyo ada kanisa ni ri esu zu, Ila efezo 2:19-22 mini 'mima onita otu zu.

Yumula 2 'eyo 'mgba ri,t,'eyo ada azini e'eyo lita

Ba mingi e'yi pata oja (Woro), 'eyo lita si pari dupi duani ma drile ya ('eyo onzi, 'eyo ada, eza pi ra kaniku eza pi ku 'diyi).Greeka ma Lugbarati woro eyo Liza 'p'ye diyi woro diya (ola ba eri omve: Dike). Le ta mima la eyo dri niya nezu ba eri ayu ngonni yari. LE MI NIRA KINI : 5, 5, 5 ma efi kini eyo di ide yi pale 3 versi 1 ri ma'aleya.isi wura bani eri ayu zu ri ki va dika mima si di mi 'egata dri ni yari. **eyo al ebeza, asi ndriza: Matayo** 1:19, 3:15, 5:6, 10, 20, 45, 45, 6:33, 9:13, 10:41, 11:19, 12:37, 13:17, 43, 49, 20:4, 7, 13, 21:32, 23:28, 29, 35, 25:37 **Marako** 2:17, 6:20 **Luka** 1:6, 6, 17, 75, 2:25, 5:32, 7:29, 35, 10:19, 29, 12:14, 57, 13:27, 14:14, 15:7, 16:8, 9, 10, 11, 15, 18:6, 9, 11, 14, 20:20, 23:41, 47, 50 **Yuwani** 5:30, 7:18, 24, 16:8, 10, 17:25 ye'ta 1:18, 3:14, 4:19, 7:24, 26, 27, 27, 35, 52, 8:23, 10:22, 35, 13:10, 39, 39, 17:31, 18:14, 22:14, 24:15, 15, 20, 25, 25:10, 11, 15, 28:4 **Roma** 1:16, 17, 18, 18, 29, 32, 2:8, 13, 13, 26, 3:4, 5, 5, 5, 10, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 26, 26, 28, 30, 4:2, 3, 5, 5, 6, 9, 11, 11, 13, 22, 25, 5:1, 7, 9, 16, 17, 18, 18, 19, 21, 6:1, 7, 9, 13, 13, 14, 16, 18, 19, 20, 7:12, 8:4, 10, 30, 30, 33, 9:1, 10, 28, 30, 30, 30, 31, 31, 10:3, 3, 3, 4, 5, 6, 10, 14:17, **1 korinito** 1:30, 4:4, 6:7, 8, 11, 13:6, 15:34 **2 korinito** 3:9, 5:21, 6:7, 14, 7:2, 12, 12, 9:9, 10, 11:15, 12:13 **Galatiya** 2:16, 16, 16, 17, 21, 21, 3:6, 6, 8, 11, 11, 21, 21, 24, 4:12, 5:4, 5, **Efezo** 4:24, 5:9, 6:1, 14 **Filipoyi** 1:7, 11,3:6, 9, 9, 4:8 koloseia 3:25, 25, 4:1, **2 Tesalonike** 1:5, 6, 9, 2:10, 10, 12, **1 Timoteyo** 1:9, 3:16, 6:11, **2 Timoteyo** 2:19, 22, 3:16, 4:8, **Tito** 1:8, 2:12, 3:5, 7 filemona18, **Ebere** 1:9, 5:13, 6:10, 7:2, 8:12, 10:38, 11:4, 7, 33, 12:11, 23, **Yokobu** 1:20, 2:21, 23, 24, 25, 3:6, 18, 5:6, 16, **1 Petero** 2:23, 24, 3:12, 14, 18, 18, 4:18, **2 Petero** 1:1, 13, 2:5, 7, 8, 8, 9, 13, 15, 19, 21, 3:13, **1 Yuwani** 1:9, 9, 2:1, 29, 29, 3:7, 7, 10, 12, 5:17 **Yuda** 7, **Ece'ta** 2:11, 6:6, 7:2, 3, 9:4, 10, 19,

11:5, 5, 15:3, 4, 16:5, 7, 18:1, 19:2, 8, 11, 22:11, 11, 11.ila Rumania 3 yi pale 5 dika mi ece 'eyo Liza dri'niya ri ma efi.

Yumula 3 pa'ta isu zu

Mi ma oni Eni 4:12. .si va'a dyi versi woro ru pa'ta ni diyi. Esi vaa gerika woro bani Lugbarati pata di ayu zu ri.:Greeka si bani om've le Sodzo. **Esele 1** - Ba fe etopi ni ru adiyi,dika ba'a fele erini ru di ale, **Matayo** 1:21, 8:25, 9:21, 22, 22, 10:22, 14:30, 16:25, 18:11, 19:25, 24:13, 22, 27:40, 42, 27:40, 42, 49. **Marako** 3:4, 5:23, 28, 34, 6:56, 8:35, 35, 10:26, 52, 13:13, 20, 15:30, 31, 16:16. **Luka** 1:47, 69, 71, 77, 2:11, 30, 3:6, 6:9, 7:50, 8:12, 36, 48, 50, 9:24, 24, 56, 13:23, 17:19, 33, 18:26, 42, 19:9, 10, 23:35, 37, 39. **Yuwani** 3:17, 4:22, 42, 5:34, 10:9, 11:12, 12:27, 47. **Eni** 2:21, 40, 47, 4:9, 12, 4:12, 5:31, 7:25, 11:14, 13:23, 26, 47, 14:9, 15:1, 11, 16:17, 30, 31, 27:20, 31, 34, 28:28. **Roma** 1:16, 5:9, 10, 8:24, 9:27, 10:1, 9, 10, 13, 11:11, 14, 26, 13:11. **1 korinto** 1:18, 21, 3:15, 5:5, 7:16, 16, 9:22, 10:33, 15:2. **2 korinto** 1:6, 6, 2:15, 6:2, 2, 7:10. **Efeso** 1:13, 2:5, 8, 5:23, 6:17. **Filipoyi** 1:19, 28, 2:12, 3:20. **1 Tesalonike** 2:16, 5:8, 9. **2 Tesolonike** 2:10, 13. **1 Timoteyo** 1:1, 15, 2:3, 4, 15, 4:10, 16. **2 Timoteo** 1:9, 10, 2:10, 3:15, 4:18. **Tito** 1:3, 4, 2:10, 11, 13, 3:4, 5, 6. **Ibrunia** 1:4, 2:3, 10, 5:7, 9, 6:9, 7:25, 9:28, 11:7. **Yokobu** 1:21, 2:14, 4:12, 5:15, 20. **1 Petero** 1:5, 9, 10, 3:21, 4:18. **2 Petero** 1:1, 11, 2:20, 3:2, 15, 18. **1yoana** 4:14. **Yuda** 3, 5, 23, 25. **Eni** 7:10, 12:10, 19:1, 21:24. **Esele 2** - sileva di Lugbarati asi ojata ma driya, "egata pa'ta ni'ri ." **Marako** 5:15, **Luka** 8:35. 'Eni 26:25, **Roma** 12:3, **2 korinito** 5:13, **1 Timoteyo** 2:9, 15, 3:2. **2 Timoteyo** 1:7. **Tito** 1:8, 2:2, 4, 5, 6, 12. **1 Petero** 4:7. **Esele 3** - mi ma si mi e'gata e'yo si'le di ma driya dika. Ila Timoteo okori 2:8-15 dika mi ec'e versi 15 yi.mi ma ece Filipoyi 2:12. **LE MIMA NIRA KINIA:** mi azi 'nga mimatruta ni ra te ovu ni 'eyo Liza mi driya ri ni ku!

Yumula 4 Asia'nzu mungu be'ri

Le mima oni Kolosayi 2:9-10. Asia'nzu mungu be diyi ba'a omve eri Shalom ibrunia si : mi sende ofea, ofi, kaniku e'yo yi otu. Mi osi geriko ndu ndu baniru di ojata zu ri dika mi ma isu Sita **SHALOM** di ma efi ngonni. Mi ma ba Sita **SHALOM** di eyo mini si diyi ma'aleya dika mi ma la eri. Versi e'yi mingi Sita diyi ma driya, ila e'yi.

'E'dota 15:15, 29:6, 6, 37:4, 14, 14, 41:16, 43:27, 28, 44:4. Efu'zu 18:7, 21:34, 26, 36, 36, 22:1, 3, 3, 4, 7, 11, 12, 14. Ba' levini 6:5, 26:6. 'Kalafe 25:12. Suru ma e'yo 7:10, 23:6, 21, 32:35. 'Ba e'yo lipi diyi 11:13, 18:15. Rutu 2:12. 1 Samueli 17:18, 22, 25:5, 6, 6, 30:21, 2 Samueli 3:39, 18:29, 32, 20:9. 1 ipi 2:5, 6:7, 7:51, 8:61, 11:4, 15:3, 14. 2 opi 4:7, 26, 26, 26, 26, 5:21, 22, 9:11, 17, 20:3. Nekemiya 6:15. 1 koronika 12:38, 18:10, 28:9, 29:9, 19. 2 koronika 5:1, 8:16. Ezira 5:16, 9:12 Esteri2:11. Yobo 9:4. Azita Amvizu 29:11, 31:23, 34:14, 50:14, 56:12, 61:8, 62:12, 66:13, 69:22, 73:3, 76:11, 91:8, 119:165. 'Eyo obeza 6:31, 7:4, 11:1, 13:21, 16:7, 22:27, 25:22. Eklesiaste 5:4, 4. 'ongo solomoni 8:10, Isaya 9:6, 7, 19:21, 26:3, 12, 34:8, 42:19, 53:5, 54:10, 57:21, 60:20, 65:6. Yeremia 13:19 (whole or fully) 18:20, 28:9, 29:7, 7, 11, 51:24. Yoeli 2:25. Mika 3, Nakumi 1:15. Pale 80 dipi ba si eri dile "Asianzu fet'," 'sita 'feta ni dini o'a zu ibrunia si yo. Mi e'gatasi 'eyo di ma driya ri n'goni ? yoana 14:27, 16:33, Rumania 5:1, 8:6, 14:17-19, 15:13, 33, Efezo 1:2, 2:14-17, 4:1-3, 6:15, filipia 1:2, 4:6-9, koloseia 1:2, 20, 3:15.

Yumula 5 'Oduko,eyo alari ngoyi

Mi ma oni koronika 1 15:22, Ba'rumania 5:12. Ba' levitika ofe ki 'ndra owita Melchizedek yi vu n'goni ru . Ebere 7:1-10 ma'aleya? Busua e'yi busua osi kile ezaba e'yini ezaba osi ri le.ila e'dota 1-2,dika chapta 3 yi pale 5 ila Roma 5:6-21, mi ece versi 12 yi . Ila korinto 15:20-28, Yeremia 17:9, Roma 3:9-31, 6:23, 7:7-8:1. Ila yoana oko ri pale 2 dika mi ece' yoana imba amaini kini ini eyo mungu ma driya raa kaniku ini ku 'ari.

opa'ta pati alaza siya kristo be' kaniku kristo koko': Ila luka 9:23, 14:27. Ba woro ma du yima pati alaza erini mo'a zu yesu be , kaniku baa nga e'yi opapati alaza sia yesu joko.(eri ma dri ada ya ,kaniku eri ma dri eji yaa). Galatiya 2:20, 5:24, 6:14, kolosayi 2:20-3:4. Versi e'yi e'ceta diyi ma driya woro chi.di versi e'ceta diyi ma driya diyi: oci su driya di ma efi trita ni. "Trite ri ba yi ti pi pati siya ri yi. " (o'a ni buwa ku kaniku nyaku'a ku, Yeta 20:11). Dri ba eridu e'yo bani' ide ri le'. Pa' ma lfi mi aci'ta kaniku giriko mini o'a zu ri. Opa'ta eri ba ni te'zu trita be. Ba opa' zu eyo mini ye' (Ba co' zu) cho'ta eri azo ni,drici'za.Angu biza ma lfi e'yo avizu

yi ma driya.Bongo otru'uta eri drinja ni.Mungu ide aci' sitani pini yima ojjo be.

Yumula 6 mi osi e'yo mini ni diyi karatasi driya .

Yumula 7 odu de zori mi ma bi versi eri mi kore ni diki mi driya. Sile vaa diyi e'yo sile waraga diyi ma'driya diyi. Esi mi e'gata e'yo mini la diyi ma driya.ila buku R Danieli nira, eri ma sure 4 di'ki: Babylonia Persia, Greeka, Ba'rumania. Chapta 9 yi eli 70 eli 7 ru diyi ma'dria (yumula eli ni), kaniku eli 490o. Eli andra etopi ni dra zu ri ba si eri vaa ra. Ila matayo 24-25, Marako 13, Luka 17, 21, 1 Tesalonike 5, 2 Tesolonika, 2 Timoteyo 3:1-9 (kanisama'aleya), 2 Petero 3, Eni. Ela diyi dika sawa ka cha mini ku.LE MIMA ni'e'yo profeta injo ru diyi ma driya ra.

Yumula 8 orindi 'eri = idri ni,dika mima le'ta ni.

Mi ma oni Ezekieli 18:4. Ebere om've eri NEPHESEH, Greeka si Psuche. Orindi eri ba'da ma edri ni. Ila dika mi oja Sita diyi Lugbarai orindi di si. Mi osi giriko woro ba'ni Sita orindi di ayu zu diyi dika isi mima e'gata . E'dota 1:20, 21, 34:3, 8, 35;18, Lev. 5:1, 2, 4, 6:2, 17:11, 14 (osasa eyi ma ari yo ecekini eyi ma orindi yo), ba drapn bo diyi ma orindi 19:28, 21:1, 11, 26:16, 30, Suru ma e'yo 12:23, 14:26, 26, v18:6, 19:21, 21:24 (afa eri ma orindi ni le'ta diyi o), 1 Samueli 2:33, 35 omi), 18:1, 20:17. 2 Samueli 3:21, 17:8. 1 koronika 28:9. Yobo 10:1, 1, 18:4, 32:2 (idri), 41:21 (ise oli), e'yo obeza 10:3, 13:2, 16:10, 27:12, 35:13, 41:2, 69:10, 77:2, 78:18, 88:3, 14, 105:18 (iri= orindi ni), 106:15, 119:28. E'yo obeza 6:16 (iriyi = eri ma orindi) 8:36, 11:17, 12:10, 14:10 (iri = orindi), 23:2 7 (asi), 28:25, 31:6 (asi), on'go suleman 1:7, 3:1, 2, 3, 4, Isaya 1:14, 3:20 (odu arikari), 53:10, yeremia 2:24 (orindi ma le'ta), 15:1 (omi), 9, 31:25, 34:16, 51:14, Imvo ongo 3:51, 23:17, 18 (omi), Mika 7:3. Habakkuki 2:5. Matayo 6:25, 25, 10:28, 20:28, 22:37, 26:38. Marako 3:4 8:35, 35, 36, 37, 14:34. Luka 1:46, 2:35, 9:56, 12:19, 22, 23, 14:26. Yuwani 10:11, 15, 24 (ama =ama idri), 25, 27, 13:37, 38. 'Ye'ta 2:41, 43, 3:23, 4:32, 14:2 (omi yi), 22, 15:24, 26, 20:10, 24. Ba'mania 2:9, 13:1, 16:4. 2 korinito 12:15 (miyi = idri). Efezo 6:6. 1:27, 2:30. Kolosayi 3:23. 1 Tesalonike 2:8, 5:23. Roma 4:12, 6:9 (orindi = obo a'gupi ni mu;zueyi driya si ri), 10:38, 10:39, 12:3 (Omi),13:17. 1 Petero 1:9, 22, 2:11, 25. 2

Petero 2:8, 14. Ece'ta 6:9 (orindi eri ari ma'aleya), 18:14. Mi om'veta di ece ngoni.? Yuwani 15:13 Afa kaniku e'yo Ba'ada ni fe'zu buwa diyi ngoyi? "Soulish di si " di om'veta ba ava rua;' ni ri. . Mi ece Sita diyi om'veta soulishdi si: Ila korinito 1 yi pale 5 2:1-3:4. 2:14 ma'aleya . Mi ece ale. 1 korinito 15:44, 44. Ila Yokobu 3:13-18 pale 5 dika mi 'ece versi 15 pi yuda 19 ma efi om'veta rua;' ni di si .

Yumula 9 orindi , omi, azini e'gata

Mi eyo ega orindi si bibilia ma'aleya,mi oli se, mi ba om'veta orindi di mima Sita diyi ma'aleya; ne zu eri yi iri 'ngoni yari. Ba'brunia om've ki orindi: ruach, Greeka; om've ki eri: Pneuma. E'dota 1:2, 3:8, 6:3, 6:17, 7:22, 8:21 ("ngu ni orindi ava lipd ni " Ebere ma nze'ta ni,kaniku eyo obeza ni) 26:35, 27:27, 27, 27 (N'guzu, 27, 27), 41:8, 45:27. Exo. 5:21, 6:9, 15:8, 15:10, 29:18 ("orindi Ava's Liza ni" 25, 41). kalafe' 14:24, 16:22, yosua 2:11. 'Ba E'yo lipi diyi 8:3, 16:9 (E'yo on'yiru mini isu di'yi),1 Samueli 1:15, 16:14, 15, 16, 23 (oli ala'suta di mini asi oja ri le'), 30:12. 2 Samueli 22:11. 1 opi 10:5, 18:45, 21;5, 22:23. 1 koronika 9:24. 2 koronika 21:16. Yobo 7:11, 10:12. 18:11, 31:5, 32:2, 51:10, 17, 77:3, 6, 78:8, 104:4, 143:7. 'Eyo obeza 11:13 ("amina orindi),14:29 ("Ba omvu be izu azini te orindi be alia"), 15:4, 13, 16:2, 19, 32, 17:22 18:14, 14, 25:28. Eklesiaste 7:8, 8, 9 ("orindi izu,dika orindi ali'a "), 8:8, 10:4, Isaya 11:3, 19:3, 14, 25:4, 29:10, 24, 38:16, 41:29, 54:6 (okg'po:'ako;), 58:11 (iyi iri orindi ni). Yeremia 13:24, 31:12 (iyi eri orindi ni) 49:32, 36, 51:11. E'yo ongo 4:20. Ezekeli 3:14 ,14 (orindi aci ri = owoko), 11:19, 13:3, 18:31. Danieli 4:8, 9, 5:11, 12, 14, 20, 7:15. Koseya 5:4, 9:7 (Agupi orindi be ri), Mika 2:11. Matayo 5:3, 10:1, 20, 26:41. Marako; 2:8, 3:11, 8:12, 9:17, 14:38. Luka 1:47, 80 (omi), 2:40, 4:33 ("orindi ondi be ri"), 6:18, 7:21, 8:2, 29, 10:21, 23;46.

Yuwani 4:23, 24, 24, 6:63, 63, 11:33, 13:21. 'Yeta 6:10, 7:59, 11:28, 16:16, 17:16 (omi), 18:5, 18:25, 19:21, 20:22 (omi otu' bo ri). Ba'rumia 1:4, 9, 2:29, 7:6, 8:6, 9, 8:15 (eyo e'gata t, 15), 16, 11:8, 12:11. 1 koronika 2:11 (omi ma eyo egata), 12, 4:21, 5:3 (e'yo egaza) , 4, 5, 6:20, 7:34, 14:15, 15 (Jew si afa; alu ri; omve zu iri te ru alu' si), 16, 32 (Mi Eco iga' ra mini ba yi ma orindi dri ce' pi ku ri ba aza'za ni e'yo obeza ma a'leya.), 15:45, 16:18. 2

korintoa 2:13 (owoko ru'), 3:6, 6 (e'yo igata), 4:13, 7:1 (e'yo ig'ata;). Galatiya 6:1, 18. Efezo 1:17-18 (onduwa;; Nita';azini', mile' e'yo ne'zu;.(ine; e'yo omi si azini; orindi; si), 4:23. Ba'filipia 1:27, 3:3. Kolosayi 2:5. 2 Timoteyo 1:7. Ebere 1:7, 14, 4:12, 12:23. Yokobu 2:26, 4:5. 1 Petero 3:4. 1 Yuwani 4:1, 2, 3, 6. le mi nira kini mi orindi ni azi nga mi 'e'gata si ila koronika 2:1-3:4 pale 5 dika. mi obi'e'gata orindi ni diyi dika e'yo igata e'yo nyaku ni si diyi.(e'yo iga zu lu' alu mima driya) . Mi ece Efezo 1:15-21, 4:17-24 (ila eyo orindi azini e'gata ma driya 17, 23). Mi ece' koronika 2 2:12-17 yi (avivi orindi ni buku oko' ri). Mi ece' avivi dra ni kaniku idri ni.

Week 10 Ayo'ta Ma onita

Mi ma oni Ba'Roma 6:14-15. Mi ma la buku Galatiya ni ri, Galatiya 3:1-29 azini 4:21-31. Ila Roma 2:12-16, 3:1-31, 4:1-5 (Eri ndra chi de'nga podi ba si ni bibilia ku), ece'ta 15:1-29 isi mi'ma egata dri niya ri. mi ma la ibrunia pale 5 dika kolosayi pale 8, Kolosayi 2:11-23 dika mi ece e'fi ni. Mi pati e'fi ma indrika nya ra'ya dika ba azita eyi omve indrika ni ale? Ila Yeta 10:1-11:17, Ba fe Petero ni Ayo'ta wura yudea ni ri si . Yetaa ni ki n'goni 10:11-16? An'yapa diyi ma efi n'goni 11:18 ma a'leya? Ba Levini ma a'leya mi osi an'yapa ondi diyi ma ru ibrunia si dika mi 'ece ru diyi ma ifi. Aria ondi diyi ba om've eyi otreta ni, azini Ripper,azini obeta. Diyi kile ba ondi eyo ide pi anzinyiri le di yi le. Isi buku odi ri ma 'embata azita(ayota) fele di ma dri ya. Matayo 5:17-18ma a'leya 'sita "k'gper" di ma ifi n'goni? Yesu oja geriko bani ta kabilo azini indri olizu fe'ta ru diyi ra? Azita eyi aduni!

Yumula 11 Ayiko koko' ba azi ni kaniku e'yo yi ide pi' ri si (ibrunia si: Caved, Greeka si: Doxa)

Mi ma oni 1 korinito 10:31, 2 korinito 1:20 (paulo ma e'yo ece diyi). Om'veta di ma ifi nzi'ta kaniku nzi'za dika eri yi oja: rich, serious, important, slow., mi osi wura bani eri oja zu di dika mi ayu eri om'veta 'ru'kuza(nzi'za) di si. 'E'dota 13:2, 18:20, 41:31, 43:1, 47:4 13. Efu'nga 4:10, 10, 5:9, 8:24, 9:7, 12:38, 14:4, 17, 18, 17:12, 19:16, 20:12, 34:19. Suru ma e'yo 28:58. 'Ba e'yo lipi diyi 1:35, 13:17, 20:34, 1 Samueli 4:18, 5:6, 11, 6:6, 31:3. 2 Samueli 6:20, 13:25. 1 opi 12:10, 14. 1 koronika 10:3. Nekemia 5:18, Yobo 6:3, 14:21, 23:2, 33:7. E'yo Obeza 32:4, 38:4, 87:3, 149:8 (ba sende

be ri). E'yo obeza 3:9, 8:24, 27:3. Isaya 1:4, 6:10, 21:15, 24:20, 26:15, 29:13, 50:3, 59:1, 66:5. Ezekeli 27:25. Matayo 4:8, 6:13, 29, 16:27, 19:28, 24:30. Yuwani 2:11, 5:41, 44, 44, 7:39, 8:54, 54, 12:16, 23, 28, 28, 16:14, 17:1, 1, 4, 5, 10, 21:9. 1 koronika 11:7, 15:40-43. 2 koronika 3:7, 7, 8, 9, 9, Efezo 1:6, 12, 14, 17, 18, 3:13. Pilipoyi 3:19, 21. Kolosayi 1:11, 27, 27, 3:4. Yuda 8. Ila samueli oko 2:22-36 pale iri. Ru'kuza versi 29ma a'leya (feta ose kaniku odu ru diyi ba fe mungu ni), versei 30 ma a'leya,ru'kuza nga yi pale 2, "Ba ma nzi'za di te zu e'yi be Chi diyi ma nzi'za ma be c'i Ila korinito oko ri . 15:35-43. 41 ma'aleya afa woro ma ru'kuza c'i Edozu bada, aria,anyapa,eyo yi 'nga pi diyi be. Om'veta ru'kuza di ba vini om've ogu', pale 1 adisukuni eri afazi nzi'za be an'yapa ma rua ni. Eyo di si fe'ta ma a'leya mungu le ogu' ni (ru'kuza ni).ila korinito oko 10:23-11:1 dikami 'ece versi 31 yi. (le ini ra kini iza eri ta ru'kuza nyaka ma a'leya ri yi). Ila koronika 2 chapta 3-4 yi pale 2 dika ico' ru'kuza (di'za) diyi ma esele.

Yumula 12 sitani azini orindi onzi eyi

Mi; ma oni Yuwani oko' 4:1. sitani ma ifi bani chandi fe zu,kaniku 'eyo ala riga zu si. Kaniku e'yo onzi jaza ba e'yo eza pi ku ri ma driya ri. ru setani di ma e'fi vini e'yo onzi nzeza azini ara ri ngaza sawa alu ri ma eleya ri.Timoteyo 3:8- 13 le mi'ma ni raa kini 11 pari slander ni te zu ri ma a'leya (ifi be sitani-oku ri) greeka ti si. Yuwani 8:37-47, le mima oni korinito 44. 2 11:3-4 (eri injo nze atalo yi ma a'leya si), dika Timoteyo oko 3:11-14. Mi osi inzo sitani ni E'dota 3 ma a'leya diyi. Serpent di ibrunia ti si. Ru Nachash ibrunia si di ma ifi , dika' vini ifi ni 'eyo nze zu oloko'loko ru. Ka eyo nze mi be oloko'loko si,iri da mini inzo nze.yesu ni yo amani ri le. eri azn nga baa omi be fezu ey'o onzi ni eda zu alaai . 2 Corinito 11:13-15. Yobo 1:1-2:10, 38:7 (s Bibiyo bibilia ma ale'ya did eyi eceta malayika ni, all, inthis verse means there was no sin yet), 41:1-34 Leviathan the dragon (Ba azionita ni diyi ma egata ma ale'ya,eri sitani yi). Yeta 12:1-13:10, 17:1-18 (Drileka isreali ma dri ja ba diyi : Egyto Babylonia Paris, Asiria,Greeka, Romu). Sita iri nze ki eyo orindi ni a'gupi ma inguku'a: isaya 14:1-21, Ezekieli 28:1-19. 1 koronika 21:1-30 eyo kalafe oko ri ya ri, atalo eyi ba ope alata si (mi adi' du' ra?) Kaniku ondi (Mi dra Mungu ma adi ma a'leya ra?) Dika Daudi ovu ni pad're ni ku. Saulo

obi andra te zu pad're ni! Yuwani oko 5:19 (wudrikuru dri ce'ta eri woro sitani ma dri a'leya) Efezo 2:1-2 (Ama eri ma oli se, eri ma igata ayu dika 'eri ma otuta) 3:8-11, 6:10-20. In Yuwani oko 2:12-14 ri ma a'leya , mi sitani ni ndeni okg'po si ngoni ? Le mima ni kini: yesu baba eyi iri ma tusu cho'za be eyo ada ne zu. Luka 4:1-13. 'Yeta 20:1-10.

Yumula 13 afa lata karatasi mivu drio di si ri.

Asi omiza' pi; e'yo al'ri; olu'ta be'

embata diyi nga ey'o diyi emba mini mini nga ba emba ria. Onita ji akua diyi : mi ma Fe embabpi vu sita alu kaniku eri dipi yumula alu'alu sieyo bibilia ni embale diyi: ma driya. Di eyo zile adiyi aduni, ngua, nguari, ale dikangoni diyi omvi zu.

Yumula 1 Bibilia ayu'ta ba eyi ma edri' otu zone ri

Mima oni Yuwani 17:17, 2 Timoteyo 3:16-17 (ecezu kini "mungu vu ava'ka yini ri kini eri ni andra vu Adamu ma ale'ya ri le), Matayo 22: ila eri pale 5 Yuwani 8:31-47, 2 Petero 1:10-21 azini mi ma obi azi fele mini diyi ma vuti ila 1 Timoteyo 4 pale ni dile versi 13 lazaru tuwalu obi eyi be). Asi ojata, kaniku pa'ta mima idri ba' zu g'pi. Mi ma emba ba eyini bibilia si ba eki ng'a afa eyi ni le diki esu woro ngoni ru ri.

Yumula 2 e'yo alari onita tuwalu ri

(Esele 1) mi ma oni azita orindi ni su di'yi eyi' ma versi' pi'ye . Azita 1(okori). mungu ba asi mi ma driya raa : Yuwani 3:16. Azita 2. Ezata si ba ni o'a mungu be iree': Roma 3:23. Azita 3.yesu kristo ni nga imu mi ma Ezata Tru ni,ikaizi eri vu: Yuwani 14:6. Azita 4 le ma'ma ayi'i ki ama eza'ba ni azini a ma'ma ayi'i ki tru'ta mungu vu : Roma 10:9, Efezo 2:8. **(Esele 2)** . Le mi ma oni Roma omi si Roma 3:10, 3:23, 5:12, 6:23, 5:8, 10:9-10, 10:13. **(Esele 3)** mi ma oni bibilia ba ogo'go eri dipi diyi be.

We 3 mungu oba agupi pi oku be

Mima oni: Matayo 19:4-6, Edot'a 2:24 (awu pi ruwa be woro alu).Mi ma ayuazi fele mini diyi, mi ma la'a azini mi'ma echi bibilia ma embat tuwa'lu embata embazu duta'a (matrimoniyo) ma driya. Ila edo'ta palek 5 1:26-3:24, 5:1-2. Ila matayo 19:10, Efezo 5:22-

6:4, Kolosayi 3:18-21, Tito 2:1-8, 1 Petero 2:21-3:12, 1 Timoteyo 3:1-5, e'yo obe'za 5, 31.ila ongo solomoni ni ri .

Yumula 4 ecita agupi pini oku be, alata, azini ereta oku pini agupi be rii Mi ma oni e'yo obeza 6:32-33, Ebere 13:4. Esi e'yo alu kaniku eri dipi e'yo mini ega e'yo di ma driyai . sawa ka ovu mini chi, ela e'yo obeza azini mima osi va e'yo mini isu e'yo diyi ma driya diyi. Esele **1 ereta oku pini agupi be'ri** - Matayo 5:27-32, Matayo 19:1-12, e'yo obeza 6:20-35, Malaki 2:13-16, Suru ma e'yo 6:1-9, 7:3-4, yoshua 23:12-13, Ezira 9:1-15, Nekemia 13:23-27. Esele **2 oku kaniku agupi azi duta** - Ba'rumia 7:1-3, 1 Timoteyo 5:3-16, ila pale 3 1 Corintoa 7. Le mi ma ni " Lu mungu ma ale'ya ," 2 korinito 6:14-16. Esele **3 Ecita agupi pini oku be di ma ale'ya** : Roma 13:4, 1 Tesalonike 4:1-8, e'yo obe'za 5, 1 Corinito 7:1-5 (elota ba eri ayu bibilia ma ale'ya aci ru azi ni ingo ru). Om'vita ala' o'ata oku pini a'gupi be' ri 'ngoyi?

Yumula 5 cristiani Yi azini sende'

Le mima oni: 2 Kin. 4:7, e'yo obe'za 21:20. Esele **1 adriza** - mi ma la e'yo diyi cikani pale 5: Ebere 13:5-6, Matayo 6:19-34, Pilipoyi 4:4-20.ila Malaki 3:7-10 (Bibilia kini sawa ni lu Mungu ma yeta ida ni.). Ila pale 3 buku Hagyi R, mi ece e'yo a'leniya diyi dika ife mima igata .igata di in'ya engazu kanisa, kaniku yo? Esele **2 Atalo ma ofe'ta** - ila Nekemia 13, 1 korinito 9:1-18, 1 Timoteyo 5:1-18 (inzita' feza ma efi ofeta'). Mi osi e'yo min isu di'yi. Esele **3 Esele** - Luka 21:1-4, 2 Korinito 8:1-12, 9:6-7, 1 Timoteyo 6:17-19, 1korinto 16:1-2. Esele **4 sende ta' mbata - e'yo obeza** 3:15, 31:10 dika 21:20 oni aje ru di'yi ngoyi? E'yi aje be adusu'kuni e'yi we're.odu ma aje eri sawa ngoa? Mi eche' 21:20 odu ni n'dra te zu inyiriko efizo' ala'a ,aci' idi zu dika in'ya adi zu. Ila 1 Timoteo 5:8 (awuzi eyi pye).

Yumula 6 iko aza ku

Mi ma oni : 2 Tesalonike 3:10, 'eyo obeza 30:15 (otita okori). Yuwani 12:8, adini awuzi ma taa mba ni 1 Timoteyo 5:8, 16. (Esele 1) Ila pale 3 2 Tesolonike 3:6-15. 'eyo bani le diyi? Le ba' woro ma n'ga ki azi in'ya nya zu. Le ma oji ki kanisa ma ale,kaniku girika chi ri si de'nga podi ba'a fe e'yini afazi ku (esele 2) mungu ma otita andra ba alio ru diyi ni Ba' levini ri aduni 19:9-10, 23:22. Ba fe andra driwala eyi ba alio ru diyi ni eyi ma aza ko zu . Ila

bukurutu niri pale Boaz ndra (sende be) ko 'ndra awuzi 'eyi ma aza 'ngoni? Fe 'ndra e'yini in'ya dani kaniku sende dani ? (Esele 3) Ila pale 3, Timoteyo 5 dika mi ec kanisa ma geriko awuzi eyi ma ata mbazu ri. dika ale?awuzi eyi eyi Atalo eyi ma oku mungu ma azi nga pi sawa woro di'ki . Le ba'a ma ofe Atalo yi raa'u , kanisa ka Atalo ma musara du te iche kini ovu kini asi ndriza be ku. Ila Nekemia 13 mungu ma Atalo eyi ngoa dik iyi ngoa? 13:25, 19:15, 22:13, 23:2.

Yumula 7 owoko ziza ri'

Mi ma oni: Ebere 12:15-16. Ba asi onzi om've Ola ni ale? Ila 1 yona 3:10- 15, Yuda 5-11. owoko ,asi onzi kaine ni Abele ma driya e'dota ma a'leya ri 4:1-24 (ila eri pale 2), Ebere11:4. Mi ece Esau ma owoko Ebere 12:12-17, Ma a'leya dika E'dota 25:27-34, 27:1-28:9 ma a'leya. Owoko eri eyo ni ama ni woro. Efezo 4:31-32, Galatiya 5:15, Levitika 19:16-17, e'yo obeza 10: 12, 18, 12:16, 14:16-17, 29, 15:1, 18, 17:9, 19:11, 22:24-25, 25:28, 26:24-26, 29:22, 30:33, Galatiya 5:19-25, Efezo 4:26, kolosayi 3:8, Yokobu 1:19-20, 1 Petero 4:8. Owoko ma okg'po dezu,iba ba' owoko ni mi nyazu eri' ni ri izit'a ma a'leya!

Yumula 8 Truta azini 'ezata ogaza mungu ma dri'leka Mi ma oni Yuwani 1 1:9. Illa Samueli 2 11:1-12:25 dika le mima ni ra kini o'a imbapi 9 dipi daudi ni imuzu 'truta ayi zu. Ila pale 5 E'yo Obeza 32 dika E'yo Obeza 51. Mi ece Daudi ma e'zata ba'zi ma oku tk va zu ri, ba' dita dika vini 'eyo diyi ma dri ozi'taa. Le mima ni ra ki'ni feta truta ni'ri ba'azi ma oku ava ta'za si yo dika vini ba 'dita' si. Ila E'yo Obeza 86:4-7, 103:8-12, Isaya 55:6-7, Matayo 11:28-30. Mi ma yet adu ni ika eza'ta 'nga boo? Daudi 'ye andra aduni eri ni ide'zu opi ya risi?

Yumula 9 kanisa; ma ojjo

Illa Matayo pale eri 18, dika ila vini matayo 18:15-20 pale 3 dika. versi 20 yo 'ngoni eyo di ma driya? Isi pamvu onzi nga zu ku diyi Luka 17:1-4. Ila korinito oko 4:14-5:13 pale 5 dika 2 korinito 2:3-11, 13:1-10 mi ayu azi fele mini diy Atalo izata eza pi diyi: Timoteyo oko 1:18-20 pale towi dika 5:19- 25 mi omvi zita fele min 'diyi. Atalo eyi ma eza'ta mungu ni Tru ra? Mungu full dri moze be ale? Efuza 4:24-26 (ece'ta mungu ni ba dri ja zu ku ri geri' ni) also ill Galatiya 1:6-10. Mi osi Paulo ma bile'ndu Liza fe korinito

2:3-11, 13:1-6 ri. Ila filemina pale 3. Paulo otu azi ba' andra izata' iza pidi ma idri' ngoni ru ? Eyo eyi sawa woro mba'za ru te le ba ma du iyi yere' ru ku. Dri'leka'Dri'leka'echo pi 'eyo dile diyi 'ye piku diyi le ma te ki'ni dri'leka ni ku. "Mi waraga azi isu ki'ni dri'leka kanisa diyi ma azi ni 'o'a ba azi ma oku be. Mi masi waraga dri'leka dini e'dota be ki'ni di 'eyo ndra yesu ni yo bibilia ma 'aleya 'eyo onzi eri ni 'nga di ma driya ri."

Yumula 10 Ba azi ma oku ma ava ta'za azini awu

Mei ma oni: Yokobu1:12-15. Ila Yokobu 1:1-25, dika ila vini 1:12-1 pale 5 dipi (ayu Lugbarati ibi bet'ta azini dori ni di'ki). Geriko onzi ni eri ni osi diki ngoyi,mi osi eyi vaa'. Mi echo ni e'yo diyi jaa' mungu ma driya Raya? Omvi'tani 21,22 ya ngoni. Ila korintoa 1 yi pale 5 10:1-14. V 13 nze e'yo dima driya ngoni? E'yo ndeni n'yaka pick n'depi fi ta azini onuta be diyi ngoyi? Paulo omve e'yo diki versi 14 n'goni? E'yo di mi ama ndu versi di ma a'leya diyi ngoyi 6,11.ila Yeremiya 2:1-13. E'yi owu eyii' si? E'yi owu adro siza diyini e'yi ma az'aa ko zu. V 13 nze e'yo drini'ya. E'yi eriso paa edri ni. lbrunia si e'yi edri niri ma si n'goni e'dota ma'aleya.e'yi di emu inga zu n'goa : l'dangara 22:1, 17, 21:6 kini ogwa azi efi be eyi ni yo.yesu fe ba'eyini aduni'eyima e'yi vi'cho dezu Yuwani 16:17-1 mi ma mungu eri mungu mini a'yi eri n'gami e'yi ma vi'cho de raa da yi. Mi di n'ga e'yi vi'cho be ale?

Yumula 11 Diri chi'ta azini dra'ta

Mi ma oni: Yuwani 16:33, Ba'filipoyi 1:29 (e'yo di ba si Seri greka ti si). Esele 1 Dri chi'ta - ila Yeta 14:22. Ila vini Roma 7 azini 8 pale 5 .isi dri'chita azini mi aside ikini vaa.isi e'yo Efu'nga;' ma; driya 4:10-12, Yobo 29:15, mi ece e'yo yesu ma imuta dria isaya 35 Ila Yuwani 9, yesu ni diza ni ba'a mile koko di'yi ni (5), de'nga podu agu mile koko ri ne nga ni yesu ni Ku, ba lu amani versi 37 ma'aleya kini ne de isu yesu ni boo, de isu iri n'ga mile koko. Esele 2 Drata;' - ila korinito 15,1 pale 5 dika Tesalonike 4:13-18. mi e'ce ba mungu ni a'yi pi raa ri dra n'goni. Roma 12:15, Yuwani 11:25.

Yumula 12 Dri chi'za azini drat'a

Mi ma oni: 37:8, Matayo 6:24-25
Ila Matayo 5-7, azini dika Ila eri pale 5 6:1-15, 19-34.le mima izi

izita iki ngo'aya? E'yo egata ni ri N'goyi ya(25 ma'aleya). Ila Ba'filipia azini isi a total alu'aluvaa 4:4-9. E'yo; gaza ma aza'koma;n'goni; ? Ila Paulo 4:10-20 pale 3 dika mi ece' eyo ta bani le Paulo ma oni diyi.ila buku Eklesiaste ni ri dika mi osi vaa eyo woro solomoni ni le yo yi ma idri ya ayiko ni diyi, dika eri ma igata drini ya ri n'goni?(korintoa 12:13, 7:19 ma a'leya).

Yumula 13 A'zita ba'a n'ga eyi' du Pi Ku dinidi (ba ode')

Mi ma oni: e'yo obeza 30:18-19. Ongo suleman , e'yo obeza azini Eklesiaste ba si eyi ba ode diyini. Let mima la buku di'ki mini n'ga te'zu ode ru riya.De esu mi edo'nga ni azi n'ga Ku kaniku mi du n'ga matrimoniyo Ku. - mi ma osi e'yo mima aza ko pick di'ki vaa' 1 korinito 7:1 (Embata ba eri ayu diza ru kaniku ongi ni avi ri le ,. E'yo di ma efi eri ngoni ?), 36 (ka'a mu mawua ba bo), 39, 1 Tesalonike 4:1-8, eyu e'yo diyi ayu n'zeta fi zu e'yo ayiza ma a'leya le,dika ojja e'yo yini n'ze di versi 6 ma'aleya.). Di eco' ni te e'yo osiza ni T. Esele 2 A'yiko; fe'zu Ba'a ode di le ki on'go amba'mba (emvo ongo 5:14). Ila on'go solomoni ni di'ka isi geriko e'yi ni andra te'zu onuwa si,kaniku agayi tema e'yi ma o'ata familia ma ale'ya . Chapta 8:8-10 ma a'leya, si e'yo ezo'angi azi e'yi ma dria kile kati nziza ri le dika azi di'yi ma ka'ti nziza ru. E'yi ma tipika ma otuta ngoni?W "mi e'nga ni ma le'taa Ku ," buku si, filimu si,adisi si, kaniku e'yo chi'ra ri si. Le'ta echo de ala ra kaniku only.ila samueli 2 13, eche e'yo a'gupi ode di ma le'ta .Bibila ma a'leya,ma sende be di'yi duki alio e'yi raa,baa eni duki mundu e'yi raa, te ye ki di'yi woro mungu ma andretiya." du'ta maingi e'yi pari du indiki'ndi de baa otu otuta Bo. Le mima ayi ni ki'ni sawa eza'ta eri alaa dutaa ma a'leya. Mi ece ifi ni. Emvo ongo 3:27 (isi mima e'gata dri'niya).

Yumula 14 e'yo obeza azini e'yo ondwa ni.

Ila buku e'yo obeza nidi di'ka mi osi vaa e'yo okgpo e'yo di'yi ma dri ya: 1. Agipika, 2. E'zoanzi, 3. Sende, 4. Biasara, 5. Tipika, 6. Mungu.

Mungu ma a'driza;' di'ka eri ma o'tuta

Mi ma si karatasi yumula alu alu si e'yo zizu now, ngoari,adusi azini a'le. nita alu alu muni oni bo di ma dri'ya .e'yo mini ni mungu madria di'ka mi omvi zita chi e'mbata di ma'aleya .

Yumula 1 Mima oni 1 Yuwani 5:21, Isaya 29:24

Mungu ide ama ni ila Roma 1:18-28 pale 5 dipi mungu ni ba Tru pale naa si, rua si, orindi si azini orindi alari s mi ma ece e'yo di ma efi versi si.ba'a ni ki woro adu'ni ? Ila e'ceta 17:16-34 pale 5 dipi mima di e'yo si si dri'niya. Mi ma osi afa bibilia ma'aleya mungu ni te'zu e'yi ma a'leya di'yi: 1 Yuwani 1:5, 4:8, yona 4:24, Ebere 12:29, 1 Timoteyo 1:17, Malaki 3:6, Yobo 31, Yeta 15:4.

Yumula 2 mima oni rumania11:36, 1 korinito 10:31, Efezo 1:11, Isaya 6:3. **Diza** - Diza ma efi e'yo ada ni.ine korinito 2 4:17.nze e'yo adriza ambu afa woro ni di'yi ma driya. Nze e'yo ose ma dri'ya (1 Samueli 4:18), baa ose dika sende be diyi-Edo'ta 13:2), e'yo azi diza ma'aleya efi be e'yo ega'za le dini.ece'kini e'yo mini e'ga ri e'yo azi okg'po dini ni. Ka ov, or glory, of any matter. Ru kuza iri "o'gu ni" afa fe feta' ru ndeni diyi afa anyapa ma a'leya diyi. Ila korinito 1 versi 15:39-41 pale dika isi mi e'gata dri niya. Mungu ma ru aziri rukuza yi' (Efu 'nga 33:22). Eri nziza ni,dika azi b'ri yi. Ila dika isi miegata rukuza ma dri'ya ri'. E'yo Obeza 19, 104, Isaya 6, Exod. 14:4, 17. Ila Ef'uza 9:16, 14:4, 33:18-34:8 dika mi ec'e mungu ida yima diza ngoni ari'.isi e'yo E'yo Obeza 96:8, 66:2, 72:19, Matayo 19:28, Luka 17:18.ma dri'ya mi e'ce yosua 7:19. Ila Efezo 1:3-14, 2:7 pale towi' dika mi e'ce mungu ma otita yi de pi ku ri'. Mi e'ce versi 1 ma a'leya diyi . Eyo Obeza 33:11, Amvizu 19:21, Eyo Obeza119:89- 91, Isaya 14:24, 46:10, Danieli 4:35. Fe otita yini idri okopikuri ni'ri n'ga yi ra ya? Mi e'ce. Mi e'ce 1 Petero 1:20-21, and 'yeta 2:23. Mi 'ece Isaya 6:3 om'veta diza di ma ayuta koko ru. Mungu ide afa woro yima diza ida zu ra. Ezata koko mi 'ta Mungu ma ow'o be ra? Truta? Asi ndri'za?

Yumula 3 Mi ma oni korinito 4:18, e'yo obeza 145:3, 139:6, Malaki 3:6. **Idrioko pi ku ri** (olam) - eyo alari ma a'leya ba si (ida' ni ku) om'veta di ayu okuazi omve zu. Eri ma rua' woro akuza ru, mi eco' ni eri ma ruati nezu ku(olama). Mungu ma lata',eyo Liza, Aza dika idri deni yi' ku. Eyo iyo nzeza atri pi Efezo 1:19, 2:7, 3:8, 19-20, Roma 11:33, E'yo Obeza 147:5, isaya 40:25, eyo obeza 145:3, Ebere 4:13ma a'leya diyi ngoyi? Mi 'ece Mungu ma driya ba eco' eyo woro nii' ku ale? Mungu yi n'gopi pari woro ma a'leya? Mi ece' mi egata si Mungu ma onduwa, eyo niza, okg'po,eyo liza n'gopi

pari woro ma a'leya? Ila Malaki 3:6 dika mi ece' ba ojjata yo ngoni e'yo sile diyi ni: onduwa,okg'po, o'ata ama esele'a, diza, eyo niza, idri,iri vu afa woro ci' ale dika le afa zi ku ale'. Mi ece' Ba'rumia 1:23, Ebere1:12, 6:17, e'yo obeza 102:26-27 ma ifi. Mi osi e'yo mungu ni yo ku Tito 1:2, 2 Timoteyo 2:13 Timoteyo 6:16, Roma 11:29, dika Samueli oko 15:29 ya diyi. Mi 'ece Mungu ide yi yisi ngoni ru, dika de yi ku' ngoni ru? Habakkuki si kini geriko muu buwa ri eri ma pamvu obi zu.

Yumula 4 mima oni 'yeta 15:4, Ebere 12:14, Ace'ta 20:28. **Esele 1 Diza** - ila Isaya 6:1-3, te'zu ki ni yo' asianju ku'ye aley: leta',leta',leta? Idri okopi kur,idri oko pi Ku ri? Isiah yo'kini N'yaku woro eri diza be be eri ma ru si dika eri ma diza be. Kolosayi 1:19 .Ba'levini 19: 2 "mi n'ga te diza be adusu'kuni ma diza be' Diza eri mungu yi woro. Om'veta iri onzi. ALA:bibilia ma a'leya te zu ondi eri diza ni, jo, bongo ondi azini ba izata be diyi diza be korintoa ma a'leya: Before the creation what was God separate from? Mima ece' l'dangara 15:4 azini 'Ebere 12:10 be tu'alu. Te'dinga malayika di'za be eza'ta ezaa pi Ku di'ki? Mungu ni diza be,di diza Erini le fe' amani ri yi.- Ba'filipoyi 4:19, Izit'a tu'alu ri yi . Yuwani oko 1:3. Diza eri ru kuza Mungu ni ri yi' tu'alu. Mungu ni onzi koko' (Matayo 5:48). Okg'po onzi koko ri okg'poala ri yi, onduwa eyo ala yo' zu ri onduwa diza be ri yi, let'a alari, dri ce'ta Asiala si diyi woro diza be . **Esele 2 -Te'zu na ba alu ma a'leya (Trinity)** di om'veta azi agu azi ru be Turtulian ni ayu kanisa driyo di ma a'leya Mungu ma esele 3 diyi om've zu. Mungu yi kile afa yo kaniku ba yo ri' le' eyo Bibiliakini ba ma ide afa azi' iri ma pari ya ku adisukuni ba' azi'ne ni eri ku, dika eco' ni eri ne ku . Ila korintoa oko 2:11, Efunga y15:11 dika isi mi e'gata dri'niya. Ama 'ec'o ni lu mungu ni ale ki te' aduni ri ku.Agupi ba oba eri Mungu ma wura si 1. Orindi (omi'/e'yo egata) 2. Orindi 3. Rua (iza azini afa amani' le' diyi) Ba'da eri 3. Afa ndu'ndu 3 te ba alu' ma a'leya. Ila matayo. 28:19. Batisimu ma ifi eri igata ni azini dra ni. adi inga yesu ni dra' ma a'leya si ni? Ila Yuwani 2:19-21, Ba'rumia 1:4, 'yeta 2:24. afa 3 diyi woro idri oko piku ri. ba eyi inzi woro eyi woro eyo alu ri nze " Mayi" Dika eyi woro ide ki wudrikuru ni ,eyi woro si' ki' bibilia ni. Yuwani 5:23 Ila t 1:1-18 pale 5 dika miece' ifi ni. Isi 'eyo Yuwani 5:23, Roma 9:5, Tito 2:13, Ebere 1:8, Yuwani oko 5:20, Ba'filipia 2:6 ma driya.Buku oko ri ba si ti' ibrunia ni ri si. Ru munguvu ri ELOHIM dika ifi ni afa 3

pini dika ba eri om've "Mungu eyi", Malayika, opi' be ri, eyo li pi ri. "Eri yi" ba di om've ru alu ru . Ila Suru ma e'yo 6:4 "amamungu "eri alu" Malaki 1:6 " aka' ovu mungu eyi' ."Ekleziaste 12:1 "Mi iga eyo baa emi oba' di ma driya ." Isaya 54:5 "Mi ide pi diyi mi a'gupi ni ." kalafe 6:24-27 "Yahweh, Yahweh, Yahweh." Isaya 6:3 Diza, diza, diza." Il korinito 2 versi 13:14. In Isaya 48:16-17 ma a'leya adi ipe' yesu ma ti ni? eyoobeza 30:3-4, Mungu ka mu yi 'ece buku oko ri ma a'leya bo, ba om've eri malayika mungu ni ri yi(Yahweh). Isi eyo E'dota 22:15-16, Efu'nga 3:6, isaya 9:6 ma driya.esele 3 - orindi iri mungu yi ? 'Ye'ta 5:3-4, 2 korinito 3:17. In Matayo 12:32 adi nze eyo okg'po trita ma driya ni? Ebere 9:14 nze adu ma e'yo eri ma driya ? **Esele 4** - isi mi e'gata ma driya Isaya 7:14, Matayo 1:23, 8:2, 9:18, 15:25, 20:20, 28:9, 28:17, Marako 5::6, Ebere 1:6-8, Yuwani 20:28, 'yeta 20:28. Mungu yo amani yi familia ni: ati ni, m'va ni dika orindi alari. Om'eta orindi alari ni te zu asi oniza di ba ayu 'eri kile oku le buku oko ri ma a'leya. Iri afa ba ada ma a'leya diyi be': le'ta afazi diyi be' woro.

Yumula 5 Mi ma oni Yuwani 4:24, Ebere 9:14, 10:29, Yuwani16:13-14. Eri ma orindi eri ndu.eri ma dribi kanku inyiriko yo. Eyo woro eri ma dria ri eche eriorindi ni.Ezekeli 16 ma'aleya mi e'yo 'e'ga orindi si. Isaya 40:13-28 kini mi'echo ni mungu ma orindi ni'ngopi ri ku (De'za ni yo). Ni 'eyo woro,eri o'kgpo be,sawa woro eri Chi. Isaya 11:2, Yeta 4:5 'nze 'eyo orindi 7 fele yesu vu di biki yi'ma woro Omi 'be .. Dika Yuwani 3:34 yo 'ngoni? Versi diyi ma 'eyo biru pi alu diyi 'ngoyi : Efezo 4:23, koloaia 1:9, Yobo 20:3 "orindi bani eyo nizu ri," korintoa oko 14:15 orindi pini te zu' e'yo niza be' alu ri le'.E'yo obeza 29:11 " Ba omi koko ri yi ma orindi n'ze woro " (omi) , Danieli 5:20 "iri ma orindi (omi) omba' c'i " Danieli 2:30 yi vini. Mungu ni tezu orindiri si, eyo woro yi bi pi eri be ri pari woro ma a'leya dika sawa woro si': 2 koronika 2:6, 'ye'ta 17:28. Eyo obeza ma a'leya owoko inyiya ri orindi aliya. Asi teza eri orindi izu ni. Mungu yi orindi dani dani ri yi, eri lu alu eri si 'eyo niza,'eyo igata eyo irita e'yi woro eyo alu ni. Isi mi igata mungu ma rua' yo aledika adu ma eyo ni ta ovu ni,ka ta ovu ci'?

Yumula 6 Mi ma oni Yuda 25, Yeta 1:8, 17:28. Sawa eri okg'po e'dota ma'aleya.mungu Dee's ni Ku. Efu'za ma a'leya 3:14 om've yi "yi'i" ba ni e'ce Yeta 1:8 (Ebere ma sita' drio kaniku sadisi kaniku

drusi di yo). Edriokopikuri eri' sa'disi mungu si. 1 Timoteyo 1:17 "opi ba'a ma Eli vuri Ebere yoni. Ila dika mi osi e'yo yi depiku mung si di'yi : Roma 1:20, 1 Timoteyo 6:16, Ece'ta 1:6, e'yo obe'za 8:23, e'yo obeza 33:11, 41:13, 100:5, 112:6, 132:12, 119:89, isaya 26:4, 46:9-10, 54:8, Yeremia 10:10, 31:3 Danieli 4:3, 2 Petero 3:8, Yosua 10:12-14, 2 opi 20:1-11. Mungu ne ni eyo driya ri ku. Iri ide' ni. Isi e'yo Yuwani 1:4, 5:26, 6:57-58, 14:6, Ba'roma 8:2. Ma driya 2 mungu ni goa: 1 opi 8:27, e'yo obeza 139, Isaya 66:1, Yeremia 23:23-24, 'yeta 7:48-49, 17:27-28.i'de'ta eri cha'gwa le, miri le,dika mungu ni a'leniya woro.

3. E'yo adaw: isi e'yo 1 Yuwani 5:20.iri lu e'yo woro ne eyi ni o'a ri le ni, Roma 3:4,Tito 1:2 Ebere 6:18 e'yo ada woro ni dri daa mungu vu: e'yo obeza 31:5,117:2, 119:60, 146:6, Yuwani 14:6, 17, 17:17, 1 Yuwani 5:6-7.

Yumula 7 Mema oni e'yo obeza 147:5, Efezo 3:20, 1 Timoteyo 1:17, 1 Saulo2:3. **Esele 1 Ni zu kini** - mungu ni e'yo woro sawa alu ma'aleya. Efezo 3:14-15. Yuwani okori 3:20. 1 samueli 2:3 eri mungu e'yo woro ni pi ri . Isi eyo Ezekiel ma dria 11:5(omi eri ibrunia dika orindi ni'), e'yo obeza 15:3, 1 koronika 28:9, Yobo 38:29, 37, 41, E'yo Obeza 50:11. Mungu ni ama' ega'ta woro raa,eyo amani le ede'za diyi,eyo yi ede pi Bo diyi Pamela azini e'yo woro bani ni ra'a diyi. E'co ni e'yo ni avi ku, kaniku ni zu. Isi e'yo Exo. ma'dria 21:13, e'yo obeza 90:4, 2 Petero 3:8, Isaya 41:21-23. E'yo ni'ta dria ri mungu ma ye'taeyo woro nizu de'nga ye' ni yi ku. . Ila 1 Petero 1:2, 20. Ila Roma 8:28-30, 11:2, Roma 9:9-13 pale 3 dika isi' mungu eyo opn 'ngoni ri ma driya. Isi' e'yo e'ceta ma dr'ia 17:26. Adi di yesu ni ni'? Matayo 17:12, Yuwani 10:18, Luka 22:22, Yeta 2:23 (Greeka: eri ma e'yo nita e'yo drio ru ri eri ma e'yo ni'za ni). Eri ma otuta idri okopiku ri ni'ri muria drive. Diyi ma a'leya ri,e'yo fe pi diki dika e'yo iri ni iji di'ki. Kolosayi 1:16-17 e'ce pati efi inga ngoa dika patiife sadisi chi a'le k'gpere sa'disi. Mi ma iche isaya 14:26-27, 44:7-8, 44:24- 5:7, 45:21-25, 46:8-11, 48:3, Danieli 4:35, e'yo obe'za 19:21, Yeta 1:1. "Ni'ta," bani ayu luka 1:34 o'ata a'gupi pini oku be ri ma driya. . "Adamu ni andra yi ma oku raa dika tii' ki anzi iki ra'a. ." mungu e'ga ni e'yo drusi drozima driya ega'ega Ku te kanki ni raa'. Mungu eps ayi ni sitani ni raa? Mi laa' dika mi otuta mima e'gata e'yi versi diyi si: Yeremiya 1:5, 1 Timoteyo 5:21 (aziriiki yo), Eni 2:23, 4:28, Roma 8:29-30, 11:2, 1

Peter 11:20, Ef'ezo 1:5, 11, 1 korinito 2:7, Yeta 13:48 , Yuwani 6:29, Ef'ezo 2:7-8, Roma 12:3, 2 Timoteyo 2:25. 1 Timoteyo 3:3-4 mungu le'ta ba'woro ma ojja' ki e'yi ma asi. Esele **2 Onduwa eyo lizu'** - Ba ondua be ri adiyi Yokobu vu si 3:13-18. E'yo Obeza 147:5 mungu kini ondwa aga e'yo nze'za te mungu ni lu alu e'yo woro Ku te eri vini ondwa be. Ni e'yo woro ra'a.isi e'yo Roma 11:33 ma driya. Ondwa e'yo siza ma'aleya.(e'yo obeza, Eklesiaste e'ceta si)n'ze e'yo woro ba'a ada ma a'driza dria . Mi e'ce Yobo 12:13, 36:5, 38:5. Ila 04:1-34 dika mi e'ce id'ota le andra mungu ma ondua ngoni ari.ila Isaya 55:8-9 dika mima e'ce e'o obeza 3:5-6, 9:10. Ila Roma 16:27, mungu ni ondwa be eri ni o'a zu a'driza alaa si. 1 korinito 2:7 ondwa eri fe'ta ni. isi e'yo Danieli 2:20-22, 1 korintoa 1:24, Kolosayi 2:3. Wura ba odwa be di ni o'a zu ri geriko azi erini nizura kini mungu ma ondwa koko ba'a echo ni o'a ku. Ondwa N'yaku dini ri ki'ni, 1 korintoa 2,ls). Dezu Eklesiaste 12:13.

Yumula 8 mima oni Matayo 19:26, e'yo obeza 22:28, 103:18

Esele 1 ok'gpo ma wura - Ila e'dota 17:1, Luka 1:37, Roma 4:17, Ef'ezo 1:19 (Mi eyo e'ga ngo pi ?), Matayo 3:9 (eri ye ra?), Jobo 10:13, Isaya 40:28, E'yo Obeza 62:11, Danieli 4:35, Marako 14:62. Ka te ok'gpo be, eri ma ok'gpo azi ngo pi ka mu wudrikuru oba' Bo? Mi ece ok'gpo dile ri, (mi obi eyi ok'gpo ba adans isn't 'nyaku driya dia ri be). Mungu ma ok'gpo de yi ku, Ba ni ni eyo dri'niya ku, oja yi ku, aza be, leta be, de yi ku,ondw,ama be, ok'gpo woro engageri vu. Ba woro ye ni eyo azi eri ma ok'gpo koko ru ku (ata sitani yi) Ila Roma 4:17 azini Ebere 11:3, Kolosayi 1:26 ede yi yisi ba azi ni e'yo dri'niya ku eyo woro yi enga eri vu. Soma E'yo Obeza 145:3, Yobo 36:23, Yeremiya 32:17, Ba'roma 1:20. Ika eza'ta ne, ine da e'yo erini nze diyi.eri awi edeza ru eri ma e'yo nze Bo ri. wudrikuru edeta E'dota 1 a'ri ede yi eri ma eyo nze ri si dika (eri ma nze'ta de n'ga yi ku). Ama pati efi yi enga zu pati da yi vu dika eyi ki n'ga ra. Explain mi ece Ba'runia ma efi 1:3. Kalafe 14 kini ok'gpo imbari ba ne eri mungu ma dri chi ba'da be ri si. Eri ni asianzu Fe zu dika eri ni wudrikuru eza zu ku ri si . Esele **2 Eyo' yo zu mi si** - 1 koronika 16:31. Eyoazi mungu ni tezu drile ru ku ni yo. Ba'brunia 1 dika 1 and Kolosayi 1:17 dika eri si eyo woro eyi tu'alu." eri eli ede ni'e'dota 8:22. mungu echo Fe eyo onzi ni azi nga yi ma ru kuza ra? Yosefu isu ok'gpo Egyto ya 'ngoni ru? Eri ma adripi ozi ki eri, potifer okuni li inzo dri'niya. Isi eyo on Ezira

6:22, ma driya E'yo obeza 21:1, 'yeta 17:14-17, Suru ma e'yo 8:18, Isaya 10:5, 1 opi 22:20-23, Ezi 17:28. Ila yobo 1, 2 dika isi mi e'gata dri'niya. Isi 'eyo koronika 1 versi 29:11-12, ma dr'ia E'yo Obeza 47:7-8. Key Greeka ma om'veta ayu bibilia ma a'leya: (A.) PANTAKRATOR - Used in 'yeta1:8, 2 korintoa 6:18, PAN(ta) efi be 'eyo woro , azini KRATOR efi be mi otu dri si. Yesu yi E'yo woro otu ni . (B.) EPISTATES - pale 7 luka ma'aleya. Luka ma'aleya 8:24 ayu ki iyinienga zu eyi mu dra ri ma'aleya . Efi be drile ni . (C.) DESPOTES - pale 7 di;ba azi dri ce' pi yi si,ba'azi ma ig'ata koko; ni. Ba vini ayu oku yima aku dri ce' pi ri ni Timoteo 1 versi 5:14 ma'aleya (eri ma a'gupi ka te achi be). Munguni suru woro ma dri che,Ba'da,yeta aria, osa'sa,dra.ila Sita "sawa" di yima ma'aleya. (isi 'eyo dri niya). 1koronika 29:11-12, e'yo obeza 147:4 (dika 1 korinito 15:41). Diyi woro inga zu eri vu pale 10 mungu ni fe'zu Farau ma asi mba. Diyi ye'ta alu diyi!! Ila 1 koronika 29:11, 2 koronika 20:6, e'yo obeza 22:28, 24:1, 103:19, 114:3, 145:16, Ezekieli 18:4, Matayo 20:15. Yobo 1:20-22 Yobo ka mu afa woro avi bo n'ga yo ngoni? 'Yeta. 14:17, Matayo 5:45, E'yo Obeza 104:14, Matayo 6:26, 30, 10:29-30, Eni 17:25-26, 1 Samueli 2:6-8, eyo obeza 16:9. Eri ba yi ma ata mba eza'ta eza zu ku. E'yo Obeza 19:13, 33:14-15, 81:12-16 ma'aleya Koseya 2:6, 4:17, Matayo 6:13,

Yumula 9 mima oni Matayo 19:17, Ef'ezo 3:19, Roma 11:22. Esele **1 ERI MA YE'TA** - e'yo alari n'ze e'yo mungu ma ye'ta dria kaniku e'yo eri ni le ba'ama ede diyi, mi e'ce suru ma e'yo29:29. Agu yoki ba'a Tru e'yi raa,te pe ki nie'yi ma tipika e'yi li,eyi ma suru kaniku azi eyi ni diyi. Ba ada echo ni po te'zu ibi ni kaniku Tp ni ra'a? Mungu ni ayini ga'ani kaniku esele ni chi ni ayzu yima di'za ru. (Ani ki ni ngoni ru ari Ku), e'yo si za e'ceta ma dria 14:16, E'yo Obeza 78:29, 106:15, E'dota 6:3, 2 Timoteyo 2:14 (mungu atri y'eta di'ki kuye ale?), E'dota 20:6. Mi ece: "Ba azi ede ni eza'ta mungu ni ni koko ru kuo." Esele **2 e'yo ala ede'za** - Matayo 19:17, 20:15, Nakumia 1:7, e'yo obeza 33:5, 52:1, 119:68. Mungu ka te ba asi alani,ama di asi ala di esu ngoa?eyo woro eri ni ide diki ala'a, Diza be azini ok'gpo be.Di e'yo erini' e'yo yini ide' diyi ide'zu' ri. Dika geriko eri ni ye'zu ri s Dika ece di vini ama ni Yi le zu,adisukuni;le ama ra'a azini eri alaa. Ila Marako 10:17-22 Matayo 19:16-26 Dika Luka 19:18-39.eri ma zita di kini " Ma n'ga e'yo ngn ye fi zu idri

oko pi Ku ri ma'aleya?R” eco ni mungu ni Je sende si Ku yesu omv' eri ,” Imbapi ala'ri” em'bata;' ala si, agu sende be di gaa eri ma embata di si.yesu ida e'yo azi yi ma driya agudi ni.yesu obi eri ni adu de? Yesu ayu? Jesus cites 6 of the 10 commandments and left out “mungu lu alu,” le di mi avi e'yo opi nyakua di ma driya.eri ma adroa andra adiyi? Ila Ef'uza;' 33:1-34:9. Mungu ece yima teta ama a'leya ri azini yima ru ngoni? Esele? Esele **3 mungu ma le'ta** .- Ru eyi ndu'ndu bibilia ma'aleya LE'TA ni. **1. AGAPE** - bani si bibilia ma'aleya ndeni efi be mi ma ide' ba'azi ni alaa isi e'yo Matayo 5:44, 19:19 ma driya. Not emotions! A man would never say to a woman, “I AGAPE you, will you marry me?” E'yo ni yi dria, Matayo 24:12. Efezo 5:25, 2 korinito 9:7, Galatiya 5:22. Isi e'yo ibrunia ma driya 12:3-11. Le'ta orindi alari koko ri kaniku le'ta mungu koko ri ovulation ni mungu ma le'ta bi Ku. Le'ta ninga ba paa ni fi'zu suru mungu ni ri ma'aleya. Mungu le e'yo ada! 97:2 le'ta eri e'yo woro ni'ta?i Ila korinito 13:1-13 azini isi e'yo dri'niya. Le'ta o'a ni e'yo ada ni Ku, e'yo m'gba e'gata ,e'yo onzi ede'za mungu ma' mile'a? Filipoyi 1:9. In Roma 5 mungu le yi ma aribo e'yi raa kiriti ka'a ikni ez'a woro mu l'dangara 20. **2. PHILOS** - E'gata ala'a . Le aye ki eyo dile ri ama jirani ni ku kaniku ama aribo ni ku. Sita di ma azi KISS. Ba ece di ma efi matayo 10:37, Yuwani 5:20, 16:26, l'dangara 3:19 (e'yo games zu si ”). **3. STERGO** - le'ta familia ni . Ta' le aku ma'aleya ri. Isi mima e'gata Roma 1:31,ma driya Timoteyo 2 v3:3. **4. EROS** - buku odi ir ayu ni om'veta di o'ata agupi pini oku be ri ni ku adisukuni mungu iga sawa di ma a'leya di yi ndra o'a ta oku pick ni agupi be di icu amba'mba. Mungu ni ba le afa yini fe mini ri si ovu ni afa yini isu mivuri si ku. Mungu ni leta' ni.te' ovu ni Luka da'yi adule ku.eri ma suru' azini leta' diza ru,ok'gpo be, matu ru' dika e'yo azi alaa' diyi be'. E'yo azi bani n'ze Mungu ma dri'ya onzi diyi mingi te, diyi woro e'yo inzo ru diyi.esele **4 eyo Liza ala'ri** -Ba'roma 10:1-3 ba e'y ok'gpo eyo lizu ri esus ngu'wa? 32:4. Mungu ovuni e'yo li'za ni dika eri e'yo li ba ma 'yeta si. mungu ma egata izaba' ma driya ngoni? E'yo obeza 7:12, 90:8, Roma 2:6, Amosi 8:7, Zefaniya 3:5, Isaya 30:9-12, Nakumi 1:2-8, Matayo 7:21-23, 12:36, 13:47-50, 'yeta 17:31, Roma 2:16, 2 korinito 5:11.

Yumula 10 Mima oni Yokobu 2:13, Nakum 1:2
Matu,kisa(asi'ndriza), Ba sawa woro leta' du asi anzu ru. Esele 1

Matu(N'ruta) - Matu ba eri isu buku oko di ma a'leya pale 4 si drile. Yona 3:16 ma a'leya adi ma leta' ndeni ni? ama kisa ayi mungu vu ra? Mi 'ece Ba'roma 3, 9 and Matayo 11:20-24. Mi 'ece. Yesu ma matu(kisa). Mi ece Yokobu 2:13, Eyo Oneza 89:2, 119:64. 145:8-9. Mi 'ece mungu ma kisa Exo. yari 34:6-7. Il ibrunia 12:29, 2 koronika 36:5 dika mi 'ece kisa ba ida Ezira 3:11, 1 opi 3:6, e'yo obeza 86:5, Luka 1:78, 1 Petero 1:3, e'yo obeza 103:17, Matayo 5:45, e'yo obeza 145:9, 'ye'ta 17:25 ngoni. Esele **2 Asi e'yere ri** - mungu ja ndra nyaku iyi si. Isi mi 'egata e'dota 6:3, 1 Petero 3:20, ece'ta 2:21 ma driya mungu ma kissa ma. asi teza Ba'runia tisi te'zu om've izu be kaniku orindi ca'pi ku ri be. E'yo Obeza 145:8, Ef'uza 34:6-7. Asi teza le okg'po ambu.ba si di Roma 9:22. Ma 'aleya. Asi teza ku ri eri okg'po ako ni. Esele **3 owoko, owoko** -isi mi e'gata 'eyo obeza 8:36, E'yo Obeza 97:10, Efezo 4:26 a'ri (owoko eri izata ni ya?). Ila Roma 1:16-32 dika buku nahumi ni ri,isi mi e'gata eyima dri yari. Dri'nza yi de pi ku ri Yeremia 20:11, 23:40 idri okopiku ri si , Danieli 12:2 dri'nza okopiku ri. Esele **4 ori mungu ni** - eri diza be' dika amadiza yo'. Suru ma e'yo 28:58-59, Efu'nga 15:11, 20:18-20, Amosi 3:8, Eklesiaste 12:13, 2 korinto 5:11, e'yo obeza 16:6, Eni 15:11, 2 koronika 19:7, E'yo Obeza 19:9. 1 Timoteyo 5:20. Ba ada woro trita be dika eyi nga 'eyo Liza isu Mungu ma dril'e'a.eyi nga te woro' opaza ru pati' alaza ma dri'ya cristo si kaniku cristo koko.Isi e'yo ori azini ayiko ma dri'ya, Matayo 28:8, e'yo obeza 2:11. 1 Yuwani oko 4:18-19 ma a'leya, ori 'eri eyo ala 'nze zu Mungu ma driya ku , 'sita Mungu (God) di ovu ni greeka ti si ku. Ezira 10:3, Luka 12:5, Isaya 8:13-14. Ila korinito oko 10:1-13 dika mi 'ece eri yi nga ama be ngoni ama edri ma a'leya.eyo obeza99:3, 130:4. E'yo obeza 80:4 ori Mungu ni yo ri ma efi', ayita' yo. Eyo ambu sile Marako 4:35-41 ya diyi ngoyi. Mi ta ru fe sita' dini n'goni?

Yumula 11 Mima oni Ebere 6:18, Galatiya 3:21, 2 Timoteyo 2:13. Esele **1 Asi'ndriza**; - Bibilia ma a'leya ayiko ma ru eyi kaka: ayiko dani ri, ayiko, asi'ndriza,feza, feta, .Ba oa ni eri be sawa woro ku (Ef'uza 33:19). Eri mungu afa waro fe pi ri yi. Yokobu1:5. Suru ma e'yo 8:18, Ebere 4:16, Efezo 2:4-5, Roma 8:32. Eri feta ni ovu ni ba ni ba ofe'zu ogo'go (Luka 6:33-36). Mi diza be mi si. dika mi o'a ni dani Dani ku. Isi mi e'gata om'veta asi ndriza(feta)di ma driya ba ni ayu Ba'filipia, 1:29, Roma 5:2, Efezo 2:8-9. E'yo Obeza 145:13ya.

Mungu adule ni afa wor fe ni. Asi ndriza eri afa amani nya,mvu,su' olo eri,angu ne zu,dra zu dika eyo iga zu eyi be diyi. Esele **2 Afa e'yo atri pi diyi-** ila eyo Samueli ma driya samueli 2:30 (Di adanisi in'yata ni ma Mile ya."). Mungu echo ni 'eyo dile ri ide ku, ovu ni eri ma a'driza ma a'leya ku.iri ma driwala'eyo dile diyi ma'aleya yo. Isi e'yo habakuki 1:13,ma driya Zefaniya 3:5, Tito 1:1-3, Ebere 6:18, kalafe 15:29 (om'veta eyi mingi aza ayita ni), Roma11:29, 2 Timoteyo 2:13, Malaki 3:6. Mungu ni we're Galatiya ma a'leya 3:21, 'yeta 4:12, Matayo 26:39, Ebere 9:22, yoana 3:7. E'yo obeza 138:2 ma a'leya Mungu mba yi ma eyo ta ra? Kalafe 23:19-20. Esele **3 E'yo asi' ni diki** -Indra mungu ma a'leya yo mungu ni eyo ala ri le dika eyo onzi ringu. Matayo 5:44 (mi atapi le), Efezo 4:26. Azita Amvizu 97:10, 101:5-6. Mi 'ece yesu ma owoko dika Vini isaya 63:9 yi. Eri Mungu idri be ri yi.dika 'eri eyo ama indi. Kolosayi 1:24, 1 Petero 4:16, 19, Roma 8:26, Yuwani 14:27, Efezo 4:30. Mungu isu chandi yi ma ba eyi vu dika yi ma ba eyi ma a'leya si ngopi? Yesu so pa ba ada pi ma esele ya Mungu be eyi ma dri ja zu ku. Ila Roma 12:19 Onzi nga yi Mungu ma ruwa ku te eri 'e'yo ama ra. Bibilia ayu om'veta Mungu ni si pi ku diyi te kani ida zu Mungu yi adu ari: ori - E'dota 2:22-23, Exo. 13:17, Suru ma e'yo 32:27. Asi onji; - Suru ma e'yo 6:15, 32:21. Izata oga'ta - E'dota 6:6-7, Azita Amvizu 95:10, yeremia 15:6. Angu'ta- ece'ta 12:6. Vini 1 opi 11:9, Ebere 1:9, Isaya 63:9, e'yo obeza 6:16,Hoseya 11:8, 2 Petero 3:9, Ba e'yo lipi diyi 10:16.izata ni mungu ni asi azo fe ni.ayi' dra'zu ba eyi ma izata du zu. Mungu ni asi ndriza be, ama esele'a, azi nga, afa woro, aza koma be, iyere,diza .

Yumula 12 Mi ma oni 'Ba e'yo lipi diyi 13:17, 2 Petero 1:4, 1 korinito 15:28.Esele **1 mungu ma ru.** Ila e'yo Liza 13 mi ma oni v. 17. Ef'uza 3:13 Moze nze e'yo mungu be, esu le mungu vu aduni azini ale? Ru eri adriza ni .le mi ma oni di buku e'yo obe'za ni ri ma ale'ya le mima ni raa di buku e'yo obe'za ni ri ma ale'ya 22:1 ifi ni ri ba ma adriza. Mima ec'e Azita Amvizu 9:10. Eri ma ru Suru ma e'yo ya ri adiyi 28:58, Azita Amvizu 35:13, Isaya 57:15.Eri ma ru iki mingi.ibrunia ma ru iki woro e'fi be ale'ya; iki e'yo ece. Ila 1 Saulo 25:1-31 dika; isi mi' 'ega'ta versi 25 ma dri'ya Ag'upi di ma ru' ni te'zu "azi koko ri; yi;" Ef'uza 20:7, Isaya 63:16.pele; mingi; Mungu ni' yi' ma ba' e'yi maru' oja' zu;. 'Ece' ta 2:17 n'ze' e'yo n'goni

Mungu ma; ba'eyi ma dr'ya? Mi'echo ece'. Dika' ila' yoana 17:6, 26 ila vini;' yoana 1:18. Mie ece' E'yo Obeza 20:1, 54:1, e'yo obeza 18:10, and koronika oko 16:29. Eri;' ma ru ma ifi;' : **1. Ru: El kaniku Elohim** - Ru ba mingi pini ayu e'fi ni te'zu mungu yiri (pale 2,570), Te e'fi ni okgpo e'yo ede'zu. Mungu ma ru.kaniku malayika, Ba e'yo li'ba dit, Ba drilr'ka ru diyi, kaniku ma okgpo driya diyi(Edot'a 31:29).ba eri ayu eyo mingi lu zu ecezu eyi mingi Ba ka ayu mungu ma ru si ba eri la alu adusu'kuni ru ni (eyo ye'ta ma dr'ia) yo zu kini "ye ra..." E'dota 1:1 N'yaku ni Edo riya ede bu piki vu be," "Eri" Alu.isi eyo E'dota 1:26. Eklesiaste 12:1 ma driya, .ide pi yo ni, Isaya 6:8. Ila Suru ma e'yo 6:4, mungu yi e'yi imba ale? **2. Ru: Theos** - Greeka si mungu,dika ru nyakua ma Ola di ma efi angz nezu. Eri eyo woro ne. Eyo obeza 12:15. Mile kaniku angu neza ma efi mi e'gata eyo azi ma'driya **3. RU El-Shaddai** - okg'po be amba'mba ma zt ni cha zu eri ma tiya. "El" ndra ziza ru,efi ni okg'po.shaddai ma efi pale 48 mungu ni dika pale24 efi ni oku ma iba (oku ma iba lezu be'ri). Om've afa iri ru ri ma ifi mungu gaa' diyi ni,ozo,mva osita, n'yaka amvu'a. Diyi woro ma ifi ambu ri oseta. Miniovu zu azi be,afa woro be, dika omveta lesu' di eyo diyi ma a'leya Oku ma iba ni lezu Fe, n'yaka ka pi ala ri ose.di eyo bani isreli yi om've zu n'yaka lesuni raa zu a'leni'a si ri. (am'vu n'yaka ka pi'ri), "anyu" ('lyi aluza Ba'runia ti si). Lesu pi oso(ose)woro e'yo alu ni " Ba sende be ri."Ba asi sende ni te'zu eri vu kakawu dini ni. Ila E'dota 15:1-6. Versi 2 yo kini "ma pati efi yo ." pati efi ose di ma a'leya yo, ose-lesu ni N'yaku ni kaniku ba'ada. versi 5 ma a'leya,munguyo erini;' ngoni? Ila E'dota 17:1-6. Versi 1 El-Shaddai ma ifi te'zu lesu be azini ose be? e (le mima avi ku kini lesu so pa te'zu ose e'yo ala edeza si). IlaRoma 4:13-20.Abrahamu yi nga mu yi ma anzi kakawu diyi esu ngoa? Mi la E'dota 49:24-35 om'veta El-Shaddai di ni te'zu ru, mi ta ru di ma ifi e'ce ngoni? Dika vini E'dota ma'aleya 35:9-11. Isi 'eyo Isaya 60:10-16.ma'driya LE MIMA NIRA KINI: ru di ba ayu eri pale mingi yo zu okg'po be ri , Engazu Greeka ma ti si Buku odi di ma'aleya omve'le Septuagint, eli 200 de yesu isi n'ga ku.ojata di ba ye andra eri onja. Bibilia Latin si ri oja di dika (ovu ni ibrunia ma bibilia ku) eca zu okg'po be,di ma a'leya ifu di bibilia munduti si di'yi di ovu ni ibrunia ma si ku mini ne bo dile . **4.Ru El-Elyon** - E'dota 14:18, e'yo obeza 21:7, 47:2 ifi ni te'zu afa kaniku e'yo azi ma drile'a .ine Suru ma e'yo 26:19, 28:1 Ba ada yi ma okg'po ni te zu suru ni ndeni. **5. Ru: El-**

Olam - Lit.mungu okg'po riyi. Mungu ma okg'po yi tu kaniku isi raya.miece Isaya 40:28. Ibrunia ti si okopikuri bani mi nezu Ku ri le .Paulo ece ru di ma efi korintoa 4:17 ma a'leya ngoni **6. Ru: YHVH, Yahweh** - Ru di ma Sita eri nukuta su si. K'gpere sadisi ba'azi ni ba eri om've ngoni ari Ku.ila Exod. 3:13-15. Ru di ma efi ngoni? Ibrunia to si ifi ni ma andra,ma sadis. Yesu kini yi adiyi Ece'tanga 1:8.ma'aleya.mungu ma ru andra buku oko ri ma'aleya ri adiyi.ika ru di om've, "mungu" azi gaa diki nira mi mungu isreali ni ri om've. Efu'nga 6:6, 43:5-7. Lata yoana ni ri ma a'leya,yesu ayu "MA" pale 7. Matayo 14:22-33 yo kini "do mayi" **7. RU: Yehweh-Yireh** - Ila e'dota 22:1-19,fe yi ma mva azi nga zu altari dri'. Versi 14 mi ayu om'veta eyo nezu, eyo ne'ta,feta'Eyo bani nga' ne' ri 'ngo yi? Ila koronika 3:1. **8. Ru: Yahweh-Rapha** - Yahweh ba ati' pi ri. Ila. Efu'zu 15:22-27. Angu di ma ru , "oka' yi." Versi 25 nze 'eyo pati alaza yesu vu di ma driya. Kalafe 12:13, e'yo obeza 103:2-3, Yeremia 14:19-20. 30:17, Malaki 4:2 (itu egata' vu ri yi). **9. Ru: Yahweh- Nissi** - Efu'nga 17:8-16. Mungu ma pa'ta. Ba iki ta iyi tra'ru afa di ma ruwa, vu ti niya ba edo iyo ala ri 'ece' . Di andra moze n'ga ri.**10. Ru: Yahweh- Mekodosh** - Yahweh e'yo woro ide pi ri Lev. 20:7-8. Diza ma ifi tezu woro. **11. Nu': Yahweh-Shalom** - yo zu ba' e'yo li pi ri "ba woro ide e'yo ala eri ma mi'le yari ",dika 6:24 ma a'leya iyi vu altari ci'. SHALOM ma ifi gban'ja ofe zu,eyo ta mba'zu,kaniku e'yo otu zu. If I no aside anzu,ba eri ayu feta' ni oni biasara ni. .Afa'zi iri vu yo ni yo! Mi 'ece e'yo obeza 29:11, Isaya 26. **12. Ru: Yahweh-Tsedkenu** - Yahweh ama vu Adamu ri , Yeremia 23:5- 6, 33:16. **13. Ru': Yahweh-mani afa fe pi ri** - e'yo obeza 23 Mani nyaka Fepi ri , ba tu ni 'eri oja kabilo oce' pi ri. E'yo t 23. Mi ece' Yuwani 21:15-17. Efu'nga 34:11-16, fe' 'nyaka pale' si ? **14. Ru': Yahweh-Shama** - Ezekeli 48:35 ifi ni Mungu yi ci' **15. Ru: Yahweh-Tsevaot** - Mungu askari vu diyi. Ila 1 Kin. 22:19-28, Yeta 19:14. **16. Ru Adonai** - Bani oja opi, Agupi,Drile ,iyipi.efi ni nzi'za woro du zu. **17. Ru: H-amen** ifi be-Amina . Mini asi ba zu drini ya ra ri . Amina iyi eyo ada be ibrunia si alu. Isi 'eyo isaya65:16, 'yeta 3:14, kalafe 5:1-22. 1 kalafe 14:13-1ma driya **18. Ru: Logos** - Eyo alari, 'eyo otupi ru': Ru di ma ifi Diza' Diza woro vu ri" 1 opi 6:16, 19, 20, 21, 23, 31, ma a'leya dika 8:6, 8. Mungu altari vu ri ba eri isu e'yo ala ri vu si. Iri 'eyo alari Yuwani 1:1. Esele **2 Mungu yi ni zu woro** Ila 17:15, 1 Yuwani 3:2 and 1 korinito 15:28. De zu ri ya, am mungu Yi esu

woro. Ideta ico' ama ni api Fe ku' adisukuni ama ideta' ni. Iri 'nga yi ida ama ni ra.

Yumula 13 yum

Mi ayu e'yo mini oni diki, isi karatasi 2 mi ma egata mungu ni ngole azini mima egata eri ma otu'ta idri oko pi just ri ma driya.

Yumula 14 osiza dezur'i - Dri'ce pi;' emb'bata ri'ma; 'igata;.

E'yo dri kulu e'yo ala ri ma Embata

Mi ma alu e'yo mima omi'ya kala si ni ku! le mungu ma lu mini ni! Idika, le mi ma isu, adiyi, aduni,ingazu ngo'a ale azi ni adule bibilia ma ale'ya.mi ma osi e'yo diyi va'a mini mima dri ce'ta e'yo olu zo'ri esu zu

Yumula 1 e'yo adriza ma dri'ya

Mi ma oni: 1 Timoteyo 3:14-15, Yokobu 3:1

Ila 1 Timoteyo 3:1-15 pale 5. Versi 7 ma ale'ya e'yo dricheba ma adriza ma driya diyi ba'a si ra.eri e'yo Yi esu pi sende be diki ofe ni ya? e'yo ta'mbaza azini aku yivu ri ma ta'mbaza?. 15 ma aleya, ine eyo bani oja diyi 'yeta 4:12. Le adriza sile diyi ma te ki agu be chi eyini ba ma dri ce' zu kanisa . 'Yeta 15:36-41. Isi e'yo yona-Marko azini Timoteyo ma driya. Izata ma dri ce'ba eyima sile ya di ba eyo bi li ngoni Galatiya 2:11-15, filipoyi 4:2-3 (Ba eyi ma ru la obi ma a'leya !), Timoteyo 1:3-4, 18-20, 5:19-22 (obi ma aleya kaniku ziza ru?), Tito 1:10-13, 1 Petero 5:1-4, Yeta 2:18-29.ama o'a ewu azi drice'ba kanisa vu diyi ni sadisi afa ogu zu dika vini la zu ba eyi ma oku si' ni ma a'leya (kile yuda).Dri'ceba izata izaba diyi ba' eyi nze te' . Dri'ceba oko yesu ma vule'ari eri Exo. 4:21-26. Ila filipoyi 1:12-18, 2:19-22, 3:17-19 ba nze' eyo atalo eyi ma dri'ya? Ila Yeta 2 azini 3, c'ika pale' 3 dika mima ni ra kini :yesu ni eyo onzi ba yi vu diyi ni yo ri ma ti' zi indi. Omvita ni sawa woro ngoyi?

Yumula 2 Ba e'yo ala ri olu' ale'

Le mi oni: kolosayi 1:28, Matayo 5:19.

Esele 1 E'yo le 'ri (E'yo ok'gpo ri) -What E'yo alari ma oluta ma' azi adun? Kolosayi 1:28 Ba'a ngoyi?), Efezo 4:7-16, Galatiya 4:11, 19. **Esele 2 ide zu woro** - illa1 Timoteyo versi, 12-16 mi osi vaa

e'yo Paulo ni fe ye erini diyi. 13'nze e'yo mungu ni lata tu'alu ri' ma dria (Bibia yi 'ndra yo), e'yo sile diyi 'nga'baa woro ni adu ide 16. Le mima 'nira asi ojata ma efi mima idri fe'zu woro' erini . Iri nga kanisa ogo woro' ngoni ru? Ba iga eyo drini ya ngoni kolosayi 4:16, (Ba azi e'ga ki efezo echo de waraga Ndn sile diyi), 1 Tesalonike 5:27, Eni 1:3 (Ada'ada ba lapidi yi"). Ni ki 'ndra bibilia ngoni ru? Bibilia lata ndra kome ni kanisa oko di ma'aleya dika vini eri ndra otita azi embaza ru de'nga podi mi 'eca 'nga Atalo niru ku. B'a kaki bibilia ni ku, di adi ma azi' eyi emba zu. yesu kini dri'leka e'yini, laki ni 'nga 'eyo alari ku ya , but to the people, "You have heard." The Scriptures will make both the preacher and the people whole. Ila Yuwani 3:9-10, Nekemia 8:1-12 (eche adu ma'eyo ede yini dika ale). Illa Suru ma e'yo 6:1-9 pale 3 (8, 'eyo 'alari ni mi aza ko 'eyo ala 'nga zu 9. Adi ni 'nga fi ville adro ma suru'a ni. Matayo 5:19.

Yumula 3 kanisa ma si'ta

Le mi ma oni: Tito 1:5, Yeta 17:24. Ila Tito pale 2 azini ila 1:5-9 pale 5 dika mi i'che iri ba iki opn n'goni. Timoteyo okori 5:17 ece eyi ma azi kanisa ma'aleya ri. Drilr'ka eyi e'yo oluta azini e'yo embata kanisa ma ale'ya diyi edeni. The. timoteo okr versi 3 nze' vini e'yo alu'alu Tito ni olu dile. Ba drile'kadiyi om've ngoni? Isi veri' alu kg'pere azi ri dini ya. Ru m'baza di ba'a ayu eri Ba'roma ma a'leniya ngoni Roma 9:12 (Ru alu'alu di'yi). Ila Eni 20:17- 35 pale towi. Eri ma ru eyi iri ba'a eri om've pi di'yi ni. E'yo di versi 17,28 di'yi ma'aleya di'yi 'ngoyi (Ba dia adu' 'ye?). M'baza eyi e'yo woro ne, kabilo oche, dika 'embata imba. Mbaza kaniku Atalo eyi sawa woro mingi. Ovu ni lu'alu ku. Ru 3 ece' ki Dri'ceba ma ru Petero 1 5:1-4 orindi alari ope eyi Atalo ru ni. Esele di ido yi' ngoni ? "Adiyi, aduni, 'ngoale dika ngoni ru". Paulo ni 'andra mungu 'ngoale dika le andra adu 'ye? Luka si amani Paulo ma 'embata eyi 3 e'ceta ma a'leya e'ceta chapta 13,17 dika 20 yi. ila dika mima ece waragadi ba si ba'a 'ngo e'yini? Mi ma oni 'nze'ta di, Yeta 20:22, 25 azini 32. Di 'eceki 'ireta di ma 'yeta. 'Ireta alu'alu di ma driya mi e'gata ngoni? Le mima ne 'eyobani si edoria, yi nga pi bo, present, dika yi nga pi ku di ma driya), 20:18-21, 20:22-24, 20:25-31, 20:32-35. Mi osi e'yo dri kulu Paulo ni 'nga yi ma embapta efezo'a diyi. Dri ce'ta ma e'yo dri kulu bani fe dri ce'ba efezo'a diyini diyi ni diyi ngoyi?

Yumula 4 e'yo obeza mungu ma e'yo olu'ria

Ila matayo 13 azini Marako 4 pale 2. e'yo bani e'ga etopi ma driya ri Ngoni. in E'yo Obeza 78:2, Ezekieli 17:2 (yesu kini 'ndra om'veta m'va A'gupi ni diri' yi ma ru.) Mi ma oni : Marako 4:9-11, Matayo 13:51 (Ba eri le pi ku diyi echo kini eri isu ku.). 'Eyo obeza ma ifi kini, E'yo alari ma oluta e'ceta feza' nyakua e'yo suru mungu ni ma'dria. 1. Illa Matayo 13 azini Marako 4 yi pale 5 onita pale alu dile ri ma'aleya 2. Ila eyo Inga pi yi ide pi 'eyo di ma driya ri. adi fe yesu ni e'yo obeza ayu zu ni (ayu 'ndra eyi di ma 'edo ria ku), mi asi 'e'yo mini esu diyi. 4 ila e'yo obeza alu ri yisi dika e'yo a'leniya; diyi; p'ye dika' 4 mi o'si mi e'gata dri'niya ri;'. 5. 'eyo obeza diyi ma a'leya mi isu adu? Mi la eyo obeza diyi agipi be. tu ni e'yo obeza "nyaku" ma driya ri .te'pi ba eyi ma asi ri yi. (ba pate efi be di'yi si?) adu ide ojata diyi ni? Yesu a'yu isaya 6, Ila eri pale 5 dika ni ece' chapta diyi ma ifi. Matayo 21:33-22:14, Marako 3:20-30, 12:1-12, E'yo Obeza 118:22-23 is cited, Ila iri yesu ma igata si.

Yumula 5 inzo ba/Ba e'yo ada ye pi ku diyi Akiri'ba .

Mi mama oni: Luka 12:1. Omveta di ba ayu greeka ti si iyo nze zu onzi ba dika' ba Mungu yi ayu pi eyi ma ti si ku diyi ma driya. Atalo eyi iyo di ide ndi. Ila Matayo 23 pale towi' onita alu dile ri ma a'leya. Di yesu ma eyo nze dezu obi eyini ri yi .adi fe ba eyini farasi eyi ga niya. chapta 22 ma a'leya? Mi nga ne kini 23:1-7 nze e'yo farasi eyi ma e'yo ide onzi diyi ma driya. In 23:13-36 yesu ku e'yo 7 onzi farasi eyini ide diyi ma driya. dika e'yo diyi ewu di ba a'leya ngoyi? Ba ne farasi ma adriza diyi ngoni ewu da ma a'leya? (Le mima ni ra 23:37-39 azini chapta 24) . Yesu li yi ma ojgio ma bile idu ale Matayo 16:5-12, Marako 8:13-21, Luka 12:1-3. Ba nga eyo li ama driya eyo amani ide Pharisee iyi le di si n'goni?

Yumula 6 mi n'ga e'yo ezaa n'goni ru

Mi ma oni : versi iri mini le diyi. ila korinto 2:1-3:17 pale 5 Paulo ma eyo si 2:1-5, a'driza azini o'ata 2:6-16 eyo ada ni'nga imu mungu ma omi a'a si muzuba'ada ma Omi ya h. Mi ece ye'ta di ? (le mi ma nira: ama azini ma ma ifi ojgio yi eyo alari ma'aleya) mi ece 3:1-4 otita di iza yi ngoni ru dika adu ma e'yo ni? 3:4-16 ma a'leya. Ott baa ma e'gata onzi dri cheza ma dri'a ngoni? Ba? How do you build with gold, silver, precious stones? Ila 1:1-3:17 pale 3

dika mi osi bile ndu liza azini otuta mi ma e'gata mi dr'ia ri si. Mi idri be ngoni ru dika omvi'ta sile a'leniya ri ngoni 3:18-4:21 Ila pale 5 dika mi ece baa kanisa iza' 'ngoni mi ma e'gata Dricheba ala ri ma dria ri ngoni 4:1-5? Isi di va tu'alu 3:21.versi di 4:6-13 imu yi tu'alu ngoni eyo sile di'yi be ? versi 6,ma a'leya basende be azini opi dri di Riki Lugbarati ma ba'a ambu ni kaniku ba'a ni ori'le ni. Ama e'gata Mungu ma azin'ga ri ma dri'ya ngoni“? 4:14-21 ale'niya is a strong exhortation of a father to a son. Why is Paulo so stern? Mi obi eri' chapta; 4:19-20 be; dika; chapta; 5. Dezu ? Ok'gpo imgba kanisa ma a'leya riaduni? Le dri cheba kanisa ni ri ma yeki aduni kaniku ma yeki ku e'yi ma ok'gpo ida' zu.

Yumula 7 e'yo oko kaniku e'yo ba'a ni av ku dri che'za kanisa ni maa'leya ri ki

Mi ma oni:versi 2 mini le di'yi . 2 korinto 2 2:12-7:1 iri idriza Paulo ni yi'ma idri ma driya , opn e'yo m'gba yi ma embata ma driya korintoa makanisa diyi.ila esele diyi pele' 5 dika mi osi e'yo dri'niya diyi va'a .

Yumula 8 Ayo'ta fe'le kanisa drileka eyini diyi (1)

1, 2 Timoteyo 1,2 ,Tito azini Paulo ide ki dri cheza pa azi ode mungu ma e'yo out ma a'leya diyini. Ila Timoteo 1 yi pale 2,mi osi chapta di'yi vaa mi ma e'gata si.mi osi eyo bani ye' dipi' bani ye ku di'yi p'ye . Inda' osita kile le mima', mima, azini le mima te diki" . Ila Buku e'ceta ni chapta 15 ni pale 2. E'yo ndra e'yini otu di'ki ngoyi? Adi otu' ndra 'eyo di'yi ni? Isi mima agata dika mima e'gata e'yo di ma driya ri. E'yo 5 versi 19-20 le ma ye diki ngo yi . Dika driceba sawa disa diki isu ngoa.mi osi mima e'gata dika e'yo onita ni mini isu e'yo dima a'leya diyi ngoyi?

Yumula 9 Ayo'ta fe'le kanisa drileka eyini diyi. (2)

Mi ma oni: mima oni versi 2 mi igata vu diyi. Ila Timoteyo 2 ni pale 3 dika Miosi chapta diyi vaa dika mi osi dri cheza fele diyi e'yo ba ni ayi e'de ku diyi be. Ila waraga 3 bani osi le kanisa dri'leka iyini diyi. Idoki woro' asianzu,asindriza azini ba'andre si dika ngua azini ale driceba e'yini e'yo diyi lezu.

Week 10 Dri'che za ba kanisa ma A'leya diyi ni (3)

Ila Tito le 5 azi ni m'ma oni 1:2-3,mi ma osi e'yo chapta alu alu ma'aleya diyiva'a dika mi ma osi chapta di pi ma'aleya ba ni ye ra diyi diki ba ni ye'ku di pi'ye.inda eyo sile like le mima,mama.
_____.”,mi ma osi' e'yo oku mbazadiyi ni emba diyi dika mi ec'e eyi 2:1-10 mi'ma e'gata si.

Yumula 11 Asi 'ndriza ojgio vu ri'

Mi ma oni 2 korinito 12:12, Marako 3:14. Galatiya 1:1, 1 Timoteyo 1:12-17, 2:7 paulo eca ojgio ru n'goni ru? Mi ma osi Galatians 1:1 ni mi'ma e'gata si. Le mi'ma ni kini 7 "ma ojgio ni" 8 "Dika ale aduni ari." korinito 2 12:12, ec'ekansa ni ndra ojgio m'gba ri ni ngon? eca ki ndra ojgio ru matayo ma'aleya n'goniru 10:1-6, 19:28, Marko 3:13-19, 6:7-13, Luka 6:12-16, 9:1-6, Yuwani 6:70. Eyi ma azi ece'ta ri N'goyi 1:6-8 (eyi nga eri ma embata azini eri ma en'gata dra ma ok'gpo ndra zu ri ne ra embata woro ece'ta ma'aleya! Ba ci ri echo ni di ede ku.), 1:15-26 (le aduni ba azi iji zu yuda ma pari ya ?), 6:6. Ba 12 diyi bani dri yi dri ba Deacon ma driya ni te ba azi te'ni dri ba ojgio ma driya Ku. , yesu ope andra iki ni Ila 'ye'ta 8:4-2 le ndra ojgio ma te ki chi de'nga podi yesuom've ni ba asi ala di'yi ku orindi alari esu zu. Ila yeta 10 dika vini yesu ni Fezu ojgio ma te ki chi de nga podi yi om've orindi alari ku. Ojgio eyi yesu ma ok'gpo ayu azi nga zu ra.korinito 1 15:1-11. Ila 'Yeta 21:9-14, versi 9 ma a'leya ba si aduni? Versi 10 ma a'leya ne aduni? Versi 14 ma a'leya ojgio 12 diadiyi? 12 diyi ngoyi Efezo 2:19-22 ma a'lea ecekini “ojgio eyi vini profeta eyi ”). Timoteyo 1:12-17 Paulo igata e'yo yi ma driya Ngoni.ila 'yeta. 8:1-4, 9:1- 31 isi vaa e'yo mini isu diyi.paulo yi andra e'yo n'ze gpi' te wura onzi si.kanisa yo erini aduni. 9:30? adi ma e'yo ide yi ni versi 31 ma a'leya saulo kaniku (paulo) ma ti pe zu Tarsus a'a?ila ye'ta 11:9-27 (ila Galatiya 1:11-24 E'yo oniza dika).Ba ba Saulo kaniku (Paulo) ni dri cheba kanisa ni ru. Ila 'ye'ta 12:25- 13:12. 13:9 ma a'leya saulo ma ru di Latin si Paulo, ifi ni te'zu "azi koko". Mini iga ri si saulo oja yi ma ru Paulo yi 'ale? adu oja yi eri ma idri ya ni? Ila korinito 2 11:30-33, Paulo kini sawa andra yini ba odi zu ri ndra sawa ok'gpo

ko ni yi ma idri ma a'leya ri. Yesu ope andra agu e'yi 12 dika Fe e'yini okg'poba ati' zu ,bibilia si zu,bkanisa ma dri che zu n'yaka'a 1 Tesalonike 2:6, 2 Petero 3:2. Mungu ni andra ojjiio e'yi ma ta'mba ngoni 1 korinto 4:9-13, 9:1- 6, 12:28-13:1. 2 korinito 11:1-15, Yeta 2:2.

Yumula 12 Nyaka fe'ze agu 'eyini di

Mi ma oni yona 6:35 mi emba ba abiri azini eyi kore adro niri ma ayiko esu ngoni ya . “eyo mani lu mini diyi orindi pi eyo ada be.ruwa ma azi yo. Eyo ambo yesu ni ba 5,000. diyi ni nyaka fezu ri, ayiki ni nyaka di kuye.ila matayo14:13-21, Marako 6:30-34, 8:13-21, Luka 9:10-17, Yuwani 6:1-40.inda veri wa'ra diyi . Yesu yo adini ma fe eyini nyaka, edoki abuse, mi eji nyaka di mavu! Yesu lu adini.yesu ni azi nga ba'zi diyi ma aleya si.yesu imba ojjiio yi 'ngoni nyaka fezu ba diyi ni ri si? mi 'nga eyini mugati Idri okopiku ri fe 'ngoni?

Yut 13 mi dri che'zu

Mima e'gata si, ii' si vaa' dricheta (otuta) mini ayu mungu ma E'yo olu zu ri.

Yumula 14 ila mima dri che'ta(otita)

Mima okuta afa onizu ri ka o'a chi, mi oku' eyi tu'walu embapi mivu di be. ilaotita mini isu di eyi ni . Mi isu di eyi ma igata.

De zo'ri: Ba mingi omve'ta di ma ale'ya diyi nga le ok'gpo ida embata emba zone ri ma pariyaba .Ati ru le mima emba anz'i mivu diyi kilili. MVA di dri omve'ta ba di sukulu anz'i eyi' omve zu bibilia ma ale'ya ri. orindi alari te andra dri chi mini,fi blule ma ale'ya, ri ata ma dri ada ria mini de Le ni mi ku dini ku. Yesu ma drata ama izata si ri leta' ndeni pick ni ri .adisukuni eri ma leta' amani chi. Yesu ma ok'gpo nyaku dria azini bua.orindi alari ma egata onzi yo (Ezekieli 13:3, koloseia 2:18-19). Ecekini eri yima egata yisi right icu yi . Baada ma igata ovu ni mungu yi ku. eyo nze ta asi ari si ba kanisa di echo kini asi ba eyo alari ma dri'ya ku, eri ma 'embata eyo alari ma aleya dika tezu woro.eyi ma mile ni yi nzi zu dika 'eyi ma bi ni 'eyo eri zu, dri ja ki eri ni diza fezu,pa ja ki achi zu eri ma geriko si. diyi eyo osuta' ru eri ni Fe eyini diyi. Yesu ninga mi le mini yi ma kabilo le ri si. Badi kaki

ni zoo orindi ma aleya ku, mi ide azi mini ojjiio ru ri ma aleya te'. Yesu kini inda' suru mungu niri raka,nyaka azini bongo yi nga imu mivu raa'. Kanisa afa obeza ni te'zu chi diyi ida kini yesu 'fe eyini ku eri ni andra yo yi eyi'ma aza ko ri le . Mungu ni ba yi nda pi diyi ma aza ko.mi ma Fe mi eyo nyaku ni diyi ni woro ku,kani mi fe mi mungu vu mini n'ga dra zu orindi ya ku beni .